

Délibáb

A. M. N. MŰZEUM
HIRLAP OSZTÁLYA

32. SZÁM

14
FILLÉR

KARÁDY KATALIN
(Arien felb.)

RADIOMŰSOR
AUGUSZTUS 10. TŐL 16-IG

kiss
enyi
tona
(val).
(val).
énes
omá-
el-

esd-
Do-
a 24
izet.

meg
lmas
etből

kül-
gy a
erre.

NI

A DELIORÓ előzetesi ára.

negyedévre..... P 1.80	félévre..... P 3.60	egy hóra..... P —.60
bizt. intézetnek fizetendő P —.80 P 2.60	bizt. intézetnek fizetendő P 1.60 P 5.20	bizt. intézetnek fizetendő P —.30 P —.90

Egyes szám ára — pályaudvarokön is — 14 fillér. Franciaországban Frs. 1.50

Halászok A BALATONON

KUBINT FÉLV.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefonszámaink:
Szerkesztőség: 225—461. Kiadóhivatal: 223—882, 423—771. Postatakarékpénztári
befizetési lap száma: 9244.

XV. év

1
FIL

dik
mű
len
le
a
pec
űg

Déliab

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS * Szerkesztő: DÁLOKY JÁNOS

Megjelenik minden szombaton

Négy szemközt Lehárral

Lehár Ferenc dunaparti lakása erkélyén

Lehár Ferenc, a világhírű magyar zeneszerző néhány nap óta Budapesten tartózkodik. Bécsből érkezett hozzánk s itt tárgyalásokat folytat az Operaház vezetőivel egyik művének őszi bemutatásával kapcsolatban. A „Pacsirta” felújításáról van szó, az egyetlen magyartárgyú Lehár-operetről. A véletlen különös játéka, hogy éppen most bontják le a nagymúltú Király Színházat, ahonnan — még a világháború előtt — a „Pacsirta” le a magasba szárnyalt. A „Pacsirta” akkori fészket csákányok vasfoga tépte szét. Most pedig, ahogy a befentések mondják, operaházi reprimól van szó. Egyesek viszont úgy vélik, hogy Lehár legújabb budapesti bemutatója a tárgyalások tulajdonképpeni

ne
bizt.

alapja. Miután csak a napisajtó jóslatai és feltevései feketélnek sötétén-némán néhány rövidsoros hírben, elhatároztuk, hogy ez ügyben magához a Mesterhez fordulunk felvilágosításért.

A dunaparti nagyszálló — amelynek falai között egykor Wagner Richárd és Wagner Cosima lakott — Lehárnak mindég kényelmes otthona volt.

— Igen, ez második otthonom — erősíti meg Lehár, amikor feltesszük a kérdést :

— Szívesen jött-e Budapestre ?

— Ez csak természetes !

Nyomban a tárgyalások eredménye iránt érdeklődünk.

— Semmit sem mondhatok. Korai lenne a nagy nyilvánosság számára olyan határozatokról beszélni, amelyekben a döntés csak napok múlva várható.

Lehár a maga közismert közvetlenségével türelmet tanácsol. Közben mosolyog és legújabb élményeiről beszél:

— Párizs... Zürich... Beromünster... St. Gallen... és Bécs.

— Párizsban két hónapot tartózkodtam. Kétszáztagú katonai zenekart vezényeltem. Meg kell említenem, téves az a felfogás, hogy a „kívánság-hangversenyek” legtöbbször magam vezényelem. Nem egészen ez a helyzet. A kívánság-hangversenyek legtöbbjén Lehár-darabja visszajelzővel. Párizs volt az egyellen város, ahol

a katonákkal együtt szerepeltem. Februárban — Lehár elgondolkozik, látszik, pontos adattal akar rendelkezésre állni — február 22-én a Théâtre du Chatelet volt franciaországi hangversenykörutamat első színhelye.

— Milyen volt akkoriban Párizs ?

— Mint azelőtt is : a régi. Csak esendesebb.

Külön kell választani a politikát a magánemberek életétől, de jókét a művészettől. A Trocadero-ban több mint három ezer néző előtt dirigáltam. Elen Dosia, a l'Opera Comique tagja párizsi sikereim nagy részese volt.

A mester, aki szerénységével különben is távol áll a sikerrel hivatkozottól, boldogan elmondja, hogy a „Mosoly országa” Párizsban több mint ezernyolevan előadást ért el.

THÉÂTRE DU CHATELET
Samedi, 22 février

YVONNE ORZUEGO
présente

l'illustre compositeur

FRANZ LEHAR

L'ORCHESTRE DE L'ASSOCIATION DES CONCERTS PIERNE

ELEN DOSIA

G. POSEMKOVSKY

A párizsi
„Theatre du
Chatelet” Lehár-
műsora

— A zürichi Stadt-Theaterben a Vigóvegyet adták elő. Beromünsterben természetesen a rádióban szerepeltem, akárcsak Bécsben és Ischben.

Csodálatos, hogy annyi munka után Lehár csöppet sem látszik fáradtnak. Amikor a szálloda portása érkezésünkről értesítette, emeleti lakosztálya ajtajában már várt reánk. Frissen, kedvesen mosolygva. Érthetetlen, hogy a napilapok állandóan az

Bubik Árpád, a Sziget Szün-
pad igazgatója, Honthy
Hanna és Lehár Ferenc

őszhajú" mesterről írnak. Az ősz haj Lehár-
nál éveinek számára egyáltalán nem vonat-
kozhatik.

— Pedig egyszer ők is megöregszenek —
mondotta mosolyogva.

E kijelentés során Lehár azokra célozott,
akik őt megtört öreg embernek képzelik.
Nyomban ki is egészsíti mondatát:

— Tudom, csak kedveskedés az egész.

Lehár tollat, papírost vesz elő — gondol-
kodik: melyik dalának kezdősrát ajánlja
a Délibáb olvasóinak.

— Vágyom egy nő után — szól halkán a
közöttünk ülő fotóriporter, aki ezalatt egy
autogrammos Lehár-képet boldogan esúsztat
zsebébe — a mester legnépszerűbb dalát.

— Tényleg — mondja halkán, majd utána
hirtelen elhatározással mást gondol. — Még
sem lehet!... Az aranyke-télyű pestiek mosolyog-
nának rajtam. — Ezen azután Lehár maga
is jót kacagott. Talán a kristályos üvegtálon
esőndben heverő hamvas barack egyike is
elpirult Lehár közvetlen humorán, azért
látszott olyan éretten pirosnak. Szépnek.

Lehár Ferenc
írja az „Arany
és ezüst”-ke-
ringő kottáját
a Délibáb ked-
ves olvasóinak
(Wellesz felv.)

Arany és ezüst keringő.

A „Délibáb” kedves olvasóinak.

Budapest, 1941. VII/24

Ferenc Lehár

mint a nő, aki után ezt a Lehár-dallamot
dudoljuk:

Vágyom a szép szemét,

A két kezét, mely olyan lágy...

Végül is az „Arany és ezüst” keringő
mellett döntött. Utána fényképek tömegét
rakta elének az asztalra. Szívesen beszélt
élményeiről és bécsi otthonáról. A japán
kutyáról, erről a kis selyempinesiről, amely
„keresztlevele” szerint Jani névre hallgat
és a szőnyeg alól kaparja elő az elrejtett
kockacukrot. Jani társa Pepi: a teknősbéka.
Bécsi otthonára a világhírű magyar kom-
ponista különben is büszke. Itt annyi szép
emlék halmozódott össze: kitüntetések, ba-
bérkoszorúk díszlenek az antik vitrinek
üvege mögött.

Az idő észrevétlenül, gyorsan múlik.
Amikor este a Szigeti Szabadtéri Színpad
előadásközi szünetében az öltözők előtt
újra találkoztunk, Lehár végtelenül ked-
vesen, ragyogó arccal állt elébünk. Dicsérte
a „Három a kislány” gyönyörű előadását.
Külön felkereste Pataky Kálmánt, Honthy
Hannát és gratulált sikerükhöz. Utána
nyomban a nézőterre sietett, ahol a páholy-
ban ülő Bárdossy miniszterelnök mosolyogva
köszönt feléje. Lehár boldog volt. Schubert
melódiai, a balett-sellők táncja, a csilbajos
pesti éjszaka a Szigeten felejthetetlen
élmény, amelyhez hasonlóban — talán
csak ősszel az operaházi Lehár-előadás
során lesz részünk.

Mérel Viktor

BORDY BELLA:
gy Készül a pesti neger!

Egy kis krém ...

... és jöhet a napoeska!

Kiesikét az arcomat is

Most a lábamat ...

... és a hátamat

Szundítani se rossz

Jaj, itt még nem pirulok!

Majdnem kész...

De most már elég!
 (Kováts J. f.)

UJPE
 KI

Lucife
 megnyitó
 tömegek
 rózóneg
 az udvar
 olólunk
 — Na
 szereplés
 foglaltsá
 — De
 semmi

Kiss F
 az öltö
 kabala

De ka
 vagyoh
 járnon
 sulati
 hogy
 ügyeit
 bizony
 lyen
 gekkel
 nők
 stagi
 nak
 mikor
 egyik
 enged
 fel n
 olyan
 sem
 sorson
 nincs
 polgá
 hogy
 készé
 darab
 — Mo
 nak
 gione
 szecó

UJPESTI BESZÉLGETÉS KISS FERENCCEL

Lucifer szerepét játszotta a Bánky-társulat megnyitói előadásán. A színház pénztárait tömegek ostromolják s az alatt, aki miatt a közönség izgalomban küzd egy-egy jegyért, az udvar egyik eldugott sarkában pihen. Itt találunk rá.

— Nem járasztó ez a sok vidéki vendég-szereplés? — celtünk mingyárt rengeteg elfoglaltságára.

— Dehogyan nem. Nem is esinálnám én ezt semmi pénzért, ha — csak színész volnék.

Vidám interjú az Ujpesti Színház udvarán:
Kiss Ferenc és Harasztos Albert

— A legteljesebb mértékben. Egy-két városban mutatkozott ugyan némi meg nem értés a stagionékkal szemben, de egy kis diplomáciával ezt is elintéztem. Nem egy polgármesternek meg kellett magyaráznom, hogy önálló színházat csak olyan város kaphat, amelyik el is tudja tartani a társulattól.

— Miket tapasztalt méltóságod „országjárása” közben?

— Elsősorban igazoltnak látom a stagionerendszert. Másodsorban pedig rájöttem egy érdekes színésznevelési reformra. Szilárd elhatározásom ugyanis, hogy a színésziskolát végzett növendékeknek két éves vidéki gyakorlatot írrok elő. Ha a növendék végzett, nem szerződhet mingyárt Pestre, hanem előbb két évig vidéken kell szerepeltetnie. Így szerez majd rutint s így jorr majd színésszé.

— Mikorra várható ez a reform?

— Remélem, jövőre!...
(h. a.)

U. i. Az előadás kitünően sikerült s ebben nagy része volt Gátinak, aki Adámot és Hamvay Lucinak, aki Évát játszotta.

Kiss Ferenc az állóközönségben a színház kabalagalambjával

De kamarai elnök is vagyok s állandóan járnom kell a társulati székhelyekre, hogy a stagione-ügyeit intézzem, mert bizony nem egy helyen nagy nehézségekkel kell megküzdnie még most is a stagione-társulatoknak. Így aztán, mikor ott vagyok, már egyik igazgató sem enged el úgy, hogy fel ne lépjek. Sőt olyan városokban sem kerülöm ki a sorsomat, ahol éppen nincs társulat. Ott a polgármester kér meg, hogy legalább „azt a kétszemélyes Begoviedarabol” játsszam el. — Most már biztosítottak tekinthető a stagione-társulatok jövő szerezője?

Függöny előtt: Kiss Ferenc (Lucifer) és Hamvay Laci (Éva)

Előkelő nézőközönség: (jobbról) Balogh László dr., Bánky Elemérné és Horváth János (Bojár felv.)

Virágok között a székely verandán

Barackszedés a legkedvesebb időutáni szórakozáson

Szereptanulás a kedvenc sarokban

Hámory Imre a szabadtéri játékról és az operáról egy

A csendes budai villa úgy fogadja a riportert, mint egy régi kedves ismerős. A fák barátságosan hajlonganak feléje s a harmónikus nyugalom szinte messziről mutatja, hogy ez a ház a zene hajléka. A fehér padok ünnepélyesen hallgatnak és bent a lakásban felesapott fedéllel áll a zongora, mintha az utolsó akkordok még mindig a levegőben zsongának.

Hámory Imre, a házigazda, felesége társaságában fogad s az ember szíve szinte repes az örömtől, ahogy elnézi ezt a kedves emberpárt.

Hámory büszkén vezet keresztül a lakáson. Minden szobája más korbelt berendezéssel bámul a szemünkbe és mégis minden otthonos és szép.

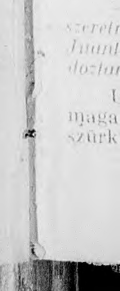
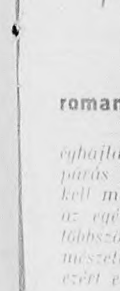
Egy pohárka konyak társaságában kezdjük el a beszélgetést.

— Beszéljen valamit a szigeti szerepéről — kérjük elsönek.

— *Schober báró szerepe rendkívül magas baritonhangot igényel. A figura karaktere — ez a bohémkedvű írómagán — rendkívül megfelel az egyéniségemnek. Egyébként ugyanebben az operettben már játszottam egyszer, jó néhány éve, a rádióban. Persze, nem ilyen nagy szerepet alakítottam — teszi hozzá tréfásan.*

Lassan a kertbe sétálunk. Romantikus szökökút, apró barlangok és pázsittal benőtt lépcsők mellett bandukolunk. Egy elrejtett sarokban régi, bécsi hangulatot árasztó gázlámpa áll. Ez elé ülünk és folytatjuk a beszélgetést.

— Egy szakkérdés. Mi a különbség az énekes számára a szabadtéri és a színházi játék között?

ORBÁNHEGYI
ÚT
29

Igyunk még egy pohárral...

Terepkutatás a fürdő előtt

romantikus kis budai barlang muzikás hangulatában

— Szabad téren sokkal nehezebb helytállani. A szigeti egyháztal olyan, hogy a legtöbb énekes bereked tőle. Valahogy pürás a levegője, a méretek is rettenő nagyok, sokkal többet kell mozognia az énekesnek s ez a legfárasztóbb. Egyébként az egész szereplőgárdából én vagyok az egyetlen, aki már többször szerepeltem szabad téren. A szabadtéri előadás természeténél fogva inkább a látványosságot szolgálja, éppen ezért elképzelhetetlen például egy Mozart-opera előadása.

Melyik szabadtéri előadást játszotta a legszívesebben?

— A János vitéz. Ez a legesodátalatosabb színjáték mindazok közül, amelyekben szerepeltem.

— Milyen a pesti nyaralás?

— Bevallom őszintén, én legjobban Pesten szeretek nyaralni. De nézzen körül. Kell ennél szebb környezet a nyaralónak?

Hát valóban nem kell. Mindenütt esupa szépség és hangulat veszi körül az embert.

Még egy utolsó kérdés. Mit szeretne a legjobban játszani?

— Háta Istennek, van még hátra néhány évem. Nagyon szeretném játszani a Rigolettót, a Sevillai borbélyt, Don Juan és néhány lírai baritonszerepet, amiről sokszor álmodoztam.

Ujra tölt a konyakból. Egy percig elgondolkozva néz maga elé és a kerten át a futó felhőket figyeli, amelyek szürkén gyülekeznek az égen.

Jaj, csak eső ne legyen estére.

T. T. A.

Bécsi hangulat a lombok alatt

A KULISSZA MÖGÖTT

A kultuszminiszter megbízta Táray Ferencet a Kolozsvárott létesítendő színiiskola vezetésével. Az iskola első két tanára Szabados Árpád és Kenessey Ferenc lesz.

A Komédia Orfeumban már folynak a próbák új nyitó műsorából. A kis színház augusztus 16-án, szombaton este mutatja be kabaréevüjét.

Hans Meissner, a kiváló német főintendáns a közeljövőben a Margitszigeten rendezti Schiller Wallenstein drámáját.

Kishonthy József, a kolozsvári színház tenoristája a múlt héten tartotta esküvőjét (Szabó f.)

Kladvikó Vilmos, a Nemzeti Zenede Igazgatója (Humna f.)

Staudach Altonz báró, a kltünő filmfelvételvezető eljegyezte Szendrey Gyuláné Kereszy Ilonát

Jatzkó Cia és Moóry Laci az egri strandon

A szabadkai Boesky Szövetség nevében Bruzlay Gyula elnök megkoszorúzza Dél szobrát (Inkey felv.)

Bontják a Király Színházat (Kovács felv.)

Táray Ferenc, a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója az első bemutatók között színter hozza Lehár „Vig özegegy” című operettjét. A főszerepeket Angyal-Nagy Gyula, Tompa Sándor és Kishonti József játssza.

Salzburg helytartója meghívta Csilléry Bélát, a Székesfővárosi Zenekar kltünő karmesterét, hogy az idei ünnepi játékokon részt vegyen. Csilléry Béla augusztus elején utazik Németországba. Elutazása előtt utójára a július 31-iki Mozart-estet vezényelte nagy sikerrel.

Németország a német himnusz százéves születésnapjának megünneplésére készül. A német himnusz Hoffmann von Fallersleben 1841 augusztus 26-án írta. Az évforduló alkalmából a kelet-hannoveri tartomány Fallerslebenben, a költő szülőhelyén, nagyszabású ünnepséget rendez.

Kompóthy Gyula, az ismert fővárosi színész a jövő évre Beloznay Unger István debreceni színtársulatához szerződik.

A német Schiller-alapítvány nemrég közölt évi jelentése szerint az alapítvány 1940-ben 263.000 márkát juttatott arra érdemes elagott írók és művészek támogatására.

Huszok operett színtárság... Ebben a de-ban a a táncj s a szö szorul. labanc k

Sándor leti iskol most ve Jakabff pécsi sz dől hős

A kö ház sz nyitó e nélnél Hamlet annak román az elba ház m

Szon Angol napot. revű k ljet B

Huszka Jenő, több világhírű operett szerzője, Szilágyi László társaságában keretoperettel ír. Ebben az ügyvezetőt cavalcadéban a zenei elemek mellett a táncjáték nagy szerepet s a szöveg jóformán háttérbe szorul. Az újdonság a kuruc-labanc korban játszódik le.

Sándor István, az Egyesületi iskola egyik legtehetségesebb most végzett növendéke viléz Jakabffy Dezső debrecen-pécsi színtársulatához szerződött hősszínésznek.

A kolozsvári Nemzeti Színház szeptember 15-iki megnyitó előadásán annál a jelenetnél folytatják Shakespeare Hamletjének előadását, ahol annak idején, 1919 őszén a román prejektus felbeszakította az előadást és betiltotta a színház működését.

Szombaton este tartják az Angolparkban az Újságírónapot. Tizenkét képből álló revű kerül bemutatásra, amelyen Babay József foglalt ka-

Hatalmas tömeg előtt vezényelte Lehar Ferenc az „Éva keringő”-t a Károlyi-kertben.

Zimonyi Márta és Szentiványi Béla esküvője (Wellesz felv.)

retbe. Az esten Budapest legjobb színészgárdája vonul fel. Fellép Simor Erzsé, Déry Sári, Kollár Livia, Hidvéghy Vali, Harmath Hilda, Zimonyi Márta, Sárdy János, Szilasy László, Mihályffy Béla, Bilicsy Tivadár, Marsoszkó Livia, Kovács Kató és Solthy György. Tihanyi Béla főrendező rendezi az Újságírónapot, Losonczy Dezső karnagy pedig a zenei beállítást végzi.

Pataky Károly, a „Tánc” című film szerzője a „Tánc” főszereplőjével, Mednyánszky Ágival, a világot járt 14 éves táncosnővel

Prisztás Ica

Czobor Edit

Társaság

A társaságban nagy találgatás folyik most egy egészen apró, párhetes csecsemő keresztnevéről. Bezegh-Huszágh Istvánné született Lázár Lola apró-cseprő kislányáról van szó, akit a szülők kívánságára Borbolya névre kereszteltek. Mi az a Borbolya, honnan jön, mit jelent, tényleg kereszt-név-e, vagy csak becenév? — ezt kérdezik most sokan az ismerősök táborából. A vitát a családnak egy nyelvtudós barátja döntötte el, aki megállapította, hogy Borbolya a berberis magyar neve, ez pedig bogycs növény. Keresztnev-nek is szokták használni. Borhála helyett.

Ha már nevekről beszélünk, nem szabad kihagynunk azokat a leendő mamákat sem, akik most boldogan várják gyermeküket s ha női társaságban vannak, csak erről beszél-nek, még pedig leginkább a névadás a téma. A névmagyarosítással megszünt az is, hogy a gyermek az atyja, vagy nagy-atyja, illetőleg női felmenője nevét vegye fel, hiszen a kereszt-nevek között is gyakran szerepel idegenhangzású. Szerény-telenül fogadtalan prókátornak szegődünk s mivel a köz-el-múltban úgylis kikérte tanácsunkat egy fiatal anya a név-választásra vonatkozóan, — örömmel sorolunk fel néhány ös-magyar keresztnevet. Fiúknak: Aba, Acsád, Ajtony, Alpár, Apor, Apród, Attila, Árpád, Bánk, Béla, Bendegúz, Bogár, Botond, Böles, Buda, Bulesu, Buzogány, Csákó, Csanád, Csongor, Dali, Déleceg, Előd, Emőd, Eörs, Farkas, Gejza, Gyárfás, Gyula, Hargita, Horka, Huba, Hunor, Igaz, Jenő, Karakán, Kemenes, Kocsárd, Koppány, Kun, Kürt, Lél, Lehel, Levente, Magyar, Mikó, Namród, Örkény, Örs, Póka, Regős, Sólyom, Szabolcs, Szörény, Taksony, Táltos, Tarján, Tegze, Töhötöm, Turul, Ubul, Vajta, Vidor, Völegén, Zoltán, Zsolt, Zoárd. Lányoknak: Aranka, Boglárka, Csilla, Emőke, Énese, Enikő, Etelka, Etelke, Fehér, Gyöngyvér, Hölgyasz-szon, Ildikó, Jolán, Kőkényes, Páva, Piroška, Réka, Szép-aszson, Tünde, Vidorka.

Báró Villani Frigyes a Sajtókamara felvette tagjai sorába.

Herceg Pálffy Lászlóné Bécsben üdül, Balatonfüreden pedig Hóman Bálint kultuszminisztert látták Kiss Ferencsel, a Szí-nézkamara elnökével tanácskozní. Ifj. Kienast Ferencné Gallyatetőn van, báró Prónay Györgyné után pedig a földvári strandon fordulnak meg. Keszthelyi vendégek: gróf Serényi Istvánék és Pözel Istvánék. Pözelék Siófok és Keszthely kö-zött osztják meg idejüket. A keszei fővárosi üdülő zárkózott életű lakója Keresztes-Fischer Lajos főhadsegéd.

Nagyon körülményes úton érkezett hozzánk egy amerikai társasági hír: a Press Club Washingtonban nagyszabású garden-partyt rendezett, amelyen ott volt Mrs. Franklin Delano Roosevelt is. Az elnök felesége leginkább Mrs. Nelson Rockefeller társaságában tartózkodott az est folyamán. A lapok beszámolóik vezető helyén emlékeznek meg arról, hogy a partyn résztvett Pálffy Eleanor grófnő is. Magán-értésülésből tudjuk, hogy az estnek volt egy kedves megle-petése: minden nemzet fiának, leányának saját hazájabeli ételeket szolgáltak fel. Volt az esten magyar gulyás, de egyes asztalokhoz kis kerek rizscsészét vittek a pincérek — kínai fapálcikákkal.

Titkos nyaralási hír: az a fiatal arisztokrata, aki a közel-jövőben készül mésalliance-ot kötni azzal a magas, szőke, dúsgazdag elvált asszonnyal, akinek viszont ez a házasság lenne valóságos pénzügyi mésalliance, megtalálta nyaralási rejtekhelyét. Az atyai szigor elől a „radványi sötét erdőbe” menekült az ifjú pár, de állítólag már mint — férj és feleség.

Szakáts Dusi
(Inkey felv.)

Délibáb

Ki lesz a Magyar Színház igazgatója?

HÁROM ESÉLYES JELÖLT IS VAN CSATHÓ KÁLMÁN ÖRÖKÉBE VITÉZ BÁNKY RÓBERT ?

A színháznyitási engedélyek lésa és az ezzel kapcsolatos szerződötések élénken foglalkoztatják Budapest színházi világát.

GALAMB SÁNDOR ?

A Csathó Kálmán távozásával gazda nélkül maradt Magyar Színház igazgatója a legújabb hírek szerint Galamb Sándor, az ismert színpadi szerző és esztéta lenne, aki „civilben” a Színművészeti Akadémia tanára és címzetes igazgatója.

A hírrel kapcsolatban felkerestük Galamb Sándort és megkérdeztük, igaz-e, hogy átvesszi a Magyar Színház igazgatását?

— Valóban folytattam ilyenirányú megbeszéléseket, a tárgyalások azonban nem fejeződtek be, megálltak. Végleges megállapodás még nem történt.

Későbbi terveiről Galamb Sándor egyelőre nem nyilatkozott.

VASZARY JÁNOS ?

Más helyről szerzett információk szerint viszont eddig egyedül Vaszary János adott be koncesszió-kérelmet a Magyar Színház megnyitására. A kérelem ott is fekszik, illetékes helyen. Közben azonban Vaszary és tőkéstársai felajánlották Galamb Sándornak, hogy hajlandók a színháznyitási kérelmet visszavonni és javára visszalépni. Ilyenirányban tárgyalások is folynak. Ebben az esetben a helyzet úgy alakulna, hogy Vaszary János megmaradna ugyan a színház kötelékében, bizonyos autonómiával igazgatná az Andrássy Színházat, de a Magyar Színház és Andrássy úti Színház együttes igazgatását Galamb Sándor vállalná.

VITÉZ BÁNKY RÓBERT ?

A harmadik — és beavatottak szerint mint a Kamara jelöltje — talán a legesélyesebb igazgatójelölt, a Magyar Színházhoz: vitéz Bánky Róbert, aki stagione társulataival az elmúlt színházi évadban Miskolcon, Kassán, Debrecenben játszott.

Nyári állomáson, Újpesten találtuk meg vitéz Bánky Róbertet.

— Igaz-e, hogy ön lesz a Magyar Színház igazgatója ?

— Valóban adtam be színháznyitási kérelmet „egy budapesti színház megnyitására”. Előre nem tudom, melyik lesz az. Lehet, hogy a Magyar Színház, de lehet, hogy a Vigszínház.

— Egyszóval szándékaim vannak, tárgyalások is folynak a Magyar Színház ügyében, de nem közvetlenül. Ha megnyitnám, vidéki keresztény tőkés segítségével. A színháznyitásra különben mindenirányú felkészültségem megvan.

— Milyen darabokat játszana a Magyar Színházban ?

— Vegyesen. Prózát és operettet, illetve zenés vígjátékot, természetesen a színház nemes tradícióinak megőrzésével.

Végeredményben tehát adva van három jelölt, egyelőre azonban titok, hogy ki lesz az igazgató. Mindhárom Budapesten tartózkodnak, a készenlét tehát hibátlan, csupán a döntés időpontja bizonytalan. A polgármester ugyanis, aki az értelmiségi Körmánybizottság állásfoglalása után a színháznyitási engedélyeket kiadja, szabadságról augusztus 15-én érkezik vissza. E. Gy.

Debrecenben és Sopronban megnyitották a nyári egyetemet

Augusztus 1-én nyitották meg a debreceni nyári egyetem tizenötödik szemeszterét. A debreceni nyár jellegzetes képéhez már tizenöt éve hozzátartozik az a színes-tarka három hét, amit a messze külföldről és az ország minden részéből Debrecenbe sereglett hallgatóság kavarogása tesz elevenné. Az idén a háborús viszonyok ellenére több mint ötszáz hallgatója van a debreceni egyetemnek, akik közt igen sok a német és az olasz diák, akik különös buzgalommal tanulják a magyar nyelvet. A nyári egyetem igazgatója Milleker Rezső dr egyetemi tanár.

A soproni nyári egyetemet Varga József miniszter nyitotta meg. A tanfolyamot a József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem rendezti és az előadások a közgazdaságtudomány, az ipar és a kereskedelem jegyében folynak.

Milleker Rezső dr, a debreceni nyári egyetem igazgatója magyar és külföldi hallgatókkal

A kolozsvári Nemzeti Színház „vízes főpróbája“ a Szamoson

A múlt vasárnap a Szamos partján, a kolozsváriak kedvelt nyári fürdőhelyén, az úgynevezett Burgya-kertnél kedves „színházi esemény“ zajlott le. Ide vonult ki társulati kirándulás formájában a „Nemzeti“ kedves fiatal együttese. A művészek és művésznők strandkosztüms felvonulására még a Szamos medrének legöregebb potykái is felfigyeltek, ami azt bizonyítja, hogy hangulatban nem volt hiány, de egyben azt is, hogy Kamarás Gyula, a népszerű drámai hős, ezúttal nem felejtette otthon rettegett halászó szerszámát. A Szamospart árnyas idilli hangulatú fűzei alatt vert tanyát a népes művészesapat s mialatt a társulat primadonnái és drámai szendői fürdőzőjelenetet próbáltak a hős folyóban, a férfiak tüzhelyet készítettek a flekken- és cigány-pesenyé megsütésére. Ugyanekkor Tompa Pufi a folyó szélére telepedve örkdöött a zsinigre fűzött és a vízmederbe hűlni eresztett borosflaskók felett. Őt viszont Sivó Mária ellenőrizte. Délfelé elkészült a flekken, amely a következő író-színész tanácsadó-bizottság tanácsai szerint sült — koromfeketére: Kamarás Gyula, Széchy Ferenc, Szakács Miklós, Jékely Zoltán és Széfeddin bey. Az Antal Ila, Fülöp Kató, Rimóczy Viola, Hangay Márta összetételű statáriális amazonbizottság a flekkenszakértőket rövid úton arra ítélte — hogy fogyasszák el saját flekkenüket.

Ezután a hölgyek kijelentették, hogy majd ők főznek valamit. Baj azért nem támadt, mert a közeli vendéglőből pompás menüt rendelt közben a „fess“ Turi Turgonyi Pali. Tompa Pufi pohárnokmester savanyú arccal jelentette, hogy egy üveg bor közben elűszott. Senki sem hitte el neki.

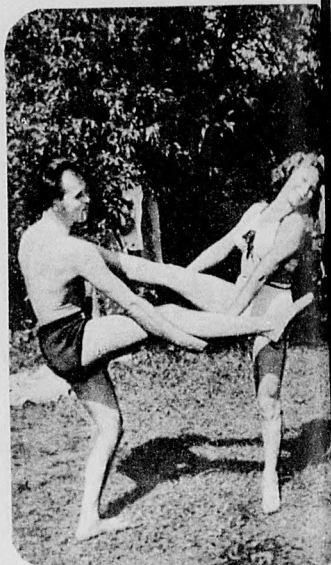
Ebéd után parázs vízicsata következett, amelyben a férfiak húzták a rövidebbet. Széchy Feri, a kedves szőke bonviván annyit ivott, hogy szinte berúgott. A zajos színész-

Vízicsata

kompaniára a parton tündöző kolozsváriak is felfigyeltek, és hangosan követelni kezdték, hogy valami alkalmi műsort mutassanak be.

Ennek során Rimóczy Viola primabalerína sellőtáncot lejtett a Szamos szikláin, Angyal-Nagy Gyula és Antal Ila, a szegedi színház Kolozsvárott szabadságoló primadonnája énekeltetést adott elő, Kamarás Gyula és Jékely Zoltán drámai kettőst (a művész szögbe lépett, az író hangyabolyba ült) és

Egy szám a műsorból:
Szécsi Ferkó és Rimóczy
Viola táncoktatóse

végül művészi gúlat prezentáltak az ámuló kolozsváriaknak, egy szénaboglya felhasználásával.

A műsor páratlan sikert aratott s a látottak alapján a kolozsváriak most már alig várják az őszi idényt. Ha ilyen jól sikerült az a rögtönzött szamosparti főpróba, milyen parádés lesz majd az őszi ünnepélyes megnyitó?...
(bey)

„A“ flekken

on für-
is fel-
n köve-
valami
utassa-

ímóczy
sellő-
Szamos
y Gyula
szegedi
ttt sza-
lonnája
lő, Ka-
Jékely
lőst (a
ett, az
ült) és

orból :
ímóczy
őse

lát pre-
kolozs-
aboglya

an sikert
ak alap-
ak most
az őszi
jól sike-
őlt sza-
milyen
az őszi
vítő?...
(bey)

Mici pettyesben néz a nappal szembe...

Mici és Piroska

Lovaglóruhában bicikli-
paripán. Mici biztosan ül a
nyeregben...
(Bojár felv.)

Kondíciójavítás prömier-
planban

**ERDÉLYI MICI
BALATONBOGLÁRI
KÉPESKÖNYVE**

Reggeli: Erdélyi Mici,
Kimmerling József dr.,
Kassa László

Mici Dandyt dédelgeti

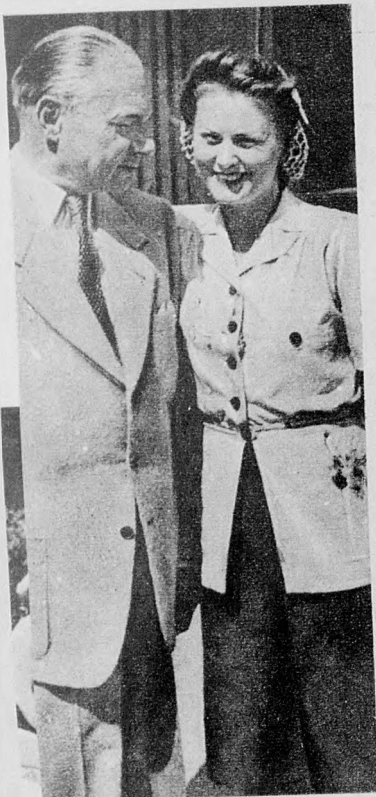
ÚJ FILMHÍREK

A filmtechnika kézikönyve

Székely Sándor képekkel illusztrált könyvben ismerteti a némafilm és hangosfilm technikáját, az összes vetítógéprendszereket és hangleadóberendezéseket, valamint a hangfelvétel és hangleadás különböző elvek szerinti eljárásait. Számos táblázatban szolgáltat adatokat a mozgóképszínházak üzemében naponta felmerülő kérdésekre. Ismerteti Székely ebben a könyvben a vetítés és hangleadás folyamán előállott üzemzavarok, hibaforrások kiküszöbölési módjait és összefoglaló táblázatban tünteti fel a hibakeresésnél követendő eljárást. Nívós és tartalmas szakmunka Székely Sándor könyve, amelyhez hasonló magyarul eddig még nem jelent meg.

Rökk Marika filmje

Rökk Marika új filmje Asztalos Miklós „Allerego” című színműve nyomán készül.

Rökk Marika férjével, Georg Jakobyyal Erdélyben filmezett (Marx József felv.)

szül. A Mária Terézia korában játszódó német újdonság külső felvételeit Erdélyben, a Deés melletti Szenbenedek községben fekvő Kornis-kastélyban készítették. A film további felvételeit Bécsben forgatják.

KÉSZÜLŐ MAGYAR FILMEK

HÁRY JÁNOS. A Hunniában megkezdtek a Hány János-film forgatását Paulini Béla és Harsányi Zsolt meséje nyomán. A külső felvételeket Tata festői szép vidékén készítették, ahol felépült Mailand vára is, abból a célból, hogy azt a lódtó, hazudozó vitéz obszitos huszár bevehesse. A címszerepet Páger Antal. Örzsét pedig Dayka Margit játssza a nagyszabásúnak ígérkező új magyar filmben, amelyet Bán Erlyyes rendez.

Gergelyffy Gábor dr., a Turul filmvállalat új igazgatója

KISÉRTÉS. Bónyi Adorján szövegkönyvére készül. Tárnya az asszony, a leány és a férfi szerelmi párba, a bíró ingadozása a kötelesség és a bukás határmezsgyéjén. Az asszony Bulla Elma, a bosszúálló leány Karády Katalin, a bíró pedig a Kolozsvárról a budapesti Nemzeti Színházhoz szerződötött Nagy István. Eddig csak a film külső felvételei készültek el a Mátarában, a belső felvételeket a most épülő pasaréti új műteremben forgatják a hónap második felében.

Ilse Werner a „Svéd esalo-gány” e. filmben

A HÁROM CESENGŐ felvételeit befejezték. A Jávor Pál, Tolnay Klári, Turay Ida és Maly Gerő főszereplésével készített film eszékeménye egy fővárosi nagy szállodában játszódik. A film most kerül a laboratóriumba.

RÉGI KERINGŐ. A vitéz Palugyay Farkas igazgatásával megalakult Jupiter filmvállalat első filmje a „Régi keringő”, amelynek főszerepét Páger Antal kapta. Az újdonságot Bánky Viktor rendezésében forgatják.

AZ ÖRDÖG NEM ALSZIK. Ezzel a címmel Vaszary Gábor ötletes, szellemes vígjátéka kerül filmszalagra Bánky Viktor rendezésében. Főszerepelt Páger Antal, Tolnay Klári, Csontos Gyula, Hajmássy Miklós és Mihályffy Béla játssza.

Új filmgyártó vállalat alakult

Gergelyffy Gábor dr. író, nyugalmazott rendőrtanácsost a Turul filmgyártó és filmértékesítő szövetkezet igazgatójává választotta. Az új igazgató egy Jókai-film gyártásával kezdi működését.

Déliabál

éd esalo-
ben
NGÖ fel-
A Jávor
Turay Ida
replésével
eleménye
állodában
most kerül

5. A vitéz
gazgatásá-
piter film-
e a „Régi
k főszere-
kapta. Az
y Viktor
tják.

I ALSZIK.
szary Gá-
mes vígjú-
agra Bánky
n. Főszere-
Tolnay Klá-
Hajmássy
lyffy Béla

alat alakult
bor dr író,
rendőrtaná-
mgyártó és
szövetkezel
asztotta. Az
Jókai-film
működését.

Déliháló

GREER GARSON és LAWRENCE OLIVIER

a filmszínjátszás két klasszikus művésze
alakítja a küszöbön álló új évad nagy
romantikus filmjének két főszerepét

TALPIG URIEMBER

Bemutatja a

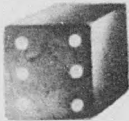
CORSO FILMSZÍNHÁZ

(Metro—Goldwyn—Mayer)

KOCKÁS FILMKRITIKÁK

A DÉLIBÁB minden befolyástól mentes őszinte véleményt közöl a bemutatott filmekről. A filmeket a kocka pontjaival osztályozzuk. Minél jobb a film, annál több pontot kap. Hat pont a legjobb osztályzatot jelenti, egy pont a legrosszabbat. Kétszer hat pontot csak a legkételetesebb filmek kaphat.

TALPIG URIEMBER

Kitűnő!

Kitűnően rendezett, pompás kiállítású, igazán művészi filmet mutattak be „Talpig úriember” címmel, amelyben a viktoriánus korszak boldog embereinek mondva csinált gondjai és problémái sorra elvonulnak előttünk. A Bennett-család polgári szerénységben él egy kis vidéki városkában. Semmi baj nem volna, ha a lányok — mert öt lány van a családban — már férjnél lennének. Kérő az csak akadna, de mindegyiknél van valami hiba... A gondos mama pedig anyagi biztonságban szeretné tudni lányait, ha már olyan féltő gonddal felnevelte őket. Mondanunk sem kell, hogy ez a film, vígjáték lévén, kisebb-nagyobb kaland és félreértés után sikerül is. Erről, de csakis erről szól a film! A két főszereplő, Greer Garson és Lawrence Olivier már régi ismerőse a budapesti közönségnek. Mindketten ízig-veéig színészek! A mellékszereplők egész légiója segíti még a „Talpig úriember”-t a minden bizonnyal nagy siker felé. (T. T.)

MINDENNEK A FÉRJ AZ OKA

Pompás
szórakozás!

A címben idézett férj ezúttal teljesen ártatlan, mert egyelőre nem is létezik. Csak a film bájos főszereplője, a gyönyörű Myrna Loy beszél róla, de csak azért, hogy újságíróknál állását jobban biztosíthassa. Főnökének felesége ugyanis szinte elviselhetetlenül féltékeny természetű és nem tűri, ha a férje körül fiatal, szép lányok dolgoznak. Amerikai kartársnőnk tehát szélében-hosszában meséli romantikus házasságának történetét és lázasan nyomoztat férje után, akinek hónapok óta nyoma veszett. A férj természetesen nem kerül elő, azonban feltűnik a látóhatáron a fiatal festőművész és talán mondanunk sem kell, ezzel megindul a félreértések s a mulatságos helyzetek egész láncolata is. Jólízüen, rengeteg mókával, humorral csinálják meg ezt a kedves történetet. Pompásan szórakoztunk és szívesen elnézzük, hogy a mese alapötletével már jónéhányszor találkozunk. (K. I.)

VIDÁM TRAGÉDIA

Szellemes

A nyári melegben érdekes francia filmet mutatott be a City. A „Vidám tragédia” a legmaróbb szatíra, amelyben a bűnügyi filmeket gúnyolja az író. Ezt a célt az író a film meséje, a színészek játéka is erősen hangsúlyozza. A főszerepeket a legkitűnőbb francia művészekre bízta. Françoise Rosay, Louis Jouvet, Michel Simon és Jean Pierre Aumont a négy főszereplő, akiknek remek és ötletes játékát a bemutatón kitűnő tapssal jutalmazta a közönség. A film főként részleteiben érték, az egész kissé vontatott, de ezt a kis hibát szívesen elnézzük a szórakoztató, izgalmas és frappáns ötletek sorozatáért. (h. a.)

NYÁRI FELÚJÍTÁSOK

A nyári szezonban számos nagysikerű régi film került felújításra. Zilahy Lajos „Halálos tavasz” című regényének filmváltozata Karády Katalinnal, Jávor Pállal és Szörényi Évával a főszerepben jelenleg a Studio műsorán szerepel. A „Katja” című film, amelynek romantikus eseménye a cári Oroszországban játszódik, annakidején Danielle Darrieux számára biztosította a világsikert. Most a Décsi tüzte műsorára. A „Párizs vadonában” című francia film, amely Párizs egyik külvárosának adja megdöbbentő keresztmetszetét, a Simplonba került. Végül az utóbbi években ritkán szereplő Greta Garbo a Vesta-filmszínházban látható a híres Tolsztoj-regény nyomán készült „Karenina Anna” című film címszerepében. A Radius végül a „Sárga rózsza” című Jókai-filmet újította fel.

Délibáb

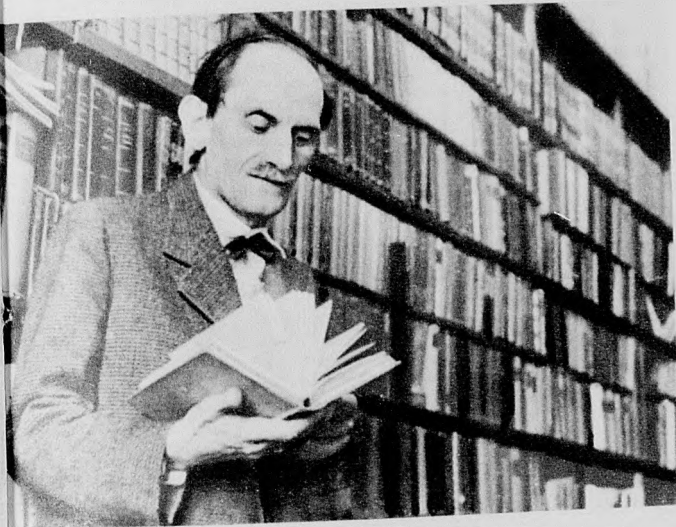
BABITS MIHÁLY †

Meghalt Babits Mihály, a költő, tudós és műfordító. 1883-ban született. Férfikora és alkotóereje teljén vitte el a halál, nem váratlanul és mégis megdöbbentő véggel. Készült a halálra. Imádkozott s jóval előbb a Curriculum Vitae-t is megírta. Forró, ziháló melléből, beteg torkából zuhogva törtek elő a szavak: „míg az égi és ninivei hatalmak engedik, hogy beszéljek és meg ne halljak...” S a ninivei hatalmak nem engedték meg. Dante árnyékában útítársává lett minden nagy magyar szellemnek s tán ő is meglátja egyszer azt a sokat vitatott, sokszor félreértett tanítást, hogy Magyarország és magyarságunk is része az óriási egységnek. Szorgalmas és kiváló munkás volt.

a szépség és szellem uralmát. Teljes életén át magános volt. A kéklő Dunántúl szülte, a művelt középnemesség sarja volt s ebből az ősi, latin műveltségéből nőtt ki, magasan és hangtalanul, mint a bükk, hogy sugárzó arca belátbassa a legmagasabb régiókat is. Nevét ma Adyval együtt említik s a gyászkomor óráiban nem a mi feladatunk, hogy irodalmi érdemeit megfelelően méltassuk. Elég, ha annyit állapítunk meg: elmúlása komoly és nagy vesztesége az egyetemes magyar szellemnek és kultúrának.

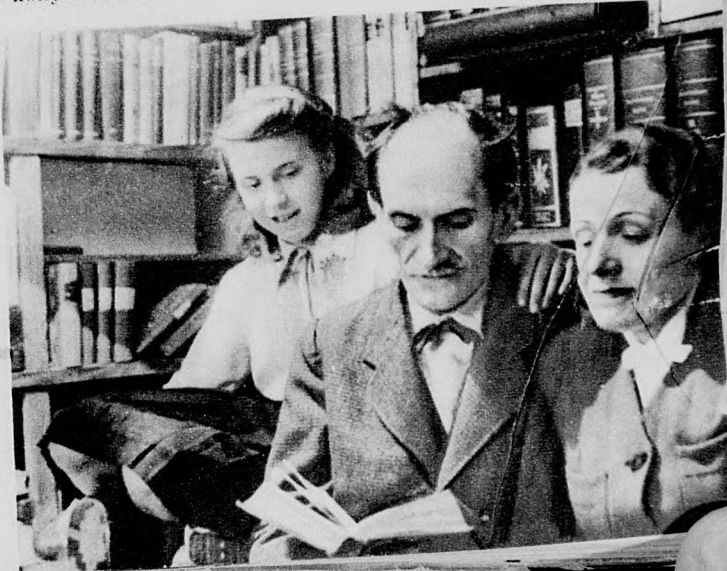
T. T. A.

Babits Mihály könyvtárában

Műfordításai utólréhetetlenek. Tanárnak készült, tudós akart lenni és szószólója lett egy egész költői nemzedéknek. A Nyugattal indult s az elsők között volt, akik nemesak hirdették az irodalmi megújítást, hanem a szó igazi és nemes értelmében cselekedtek is. Egyetlen törvényt ismert:

Babits Mihály feleségével és leányával Idikóval
(*Bojár felől*)

tott
pon-
hat

Imet
ánus
sorra
kis
van
gyik-
retné
munk
értés
Greer
gnek.
segíti
(T.)

tezik.
azérl.
szinte
szép
meséli
kinek
ltúnik
indul
ngeleg
örako-
talát-
(K. I.)

City.
meket
is erő-
sítették.
mont a
ő tap-
egész
izgal-
(h. a.)

jjításra.
Kurády
Studio
kménye
zámára
nában'
kereszt-
szereplő
nyomán
,,Sárga

libáb

MAGYAR RÁDIÓMŰSOR

AUGUSZTUS 10-től 16-ig

VASÁRNAP

augusztus 10

BUDAPEST I.

8.00: Szózat. Hanglemek. 1. Kéler Béla: Magyar vigjátéknyitány (szimfonikus zenekar); 2. Schubert—Liszt: Ultra ké-szen (zongora; Rachmaninov); 3. Weber: Tánchahívás (Auf-forderung zum Tanz, berlini filharmonikusok); 4. Népdal-átíratok Nőszeda Károly fel-dolgozásában (a Vakok Home-roz énekkara, vez. Schmitzl Gusztáv); 5. Sarasate: Cigá-nyosan (Géczy Barnabás zene-kara); 6. Johann Strauss: Ci-ganybáró, dal (Sándor Erzs); 7. Balázs Árpád: Szeretnék május éjszakákon, dal a „Stra-divari” c. filmből (Géczy Bar-nabás zenekara); 8. Pécsi Jó-zsef: Keleti ünnepély (Radiola Hangverseny Zenekar, vez. Ma-jorossy Aladár).

8.45: Hírek.

10—10.55: Református isten-írszietet a Kálvin téri templom-ból. Prédikál Benkó István pestkőnyéki esperes.

11—12.15: Egyházi ének és szentbeszéd a Szentdomonkos rend templomából. A szent-beszédet mise előtt Pater Bada-lik Bertalan tartományfőnök mondja.

12.20: Időjelzés, vízállásjelentés.

12.30: Melles Béla zenekar. Vezé-nyel Vincze Ottó. 1. Lehár: Pesti nők, nyitány; 2. Gounod: Faust, ábránd; 3. Kálmán Imre: Fortissimo, egy-veleg; 4. Losonczy Dezső: Székely havasokban; 5. Wiss-müller Mihály: Tarantella; 6. Bányaí Aladár: Ünnepi induló. Közben

1.00: „A rádió és a esend.” Fel-olvasás.

1.45: Hírek.

2.00: Hanglemek. 1. Mozart: Don Juan, ária az I. felv.-ből (Giczi); 2. Beethoven: Fidelio, ária az I. felv.-ből (Frida Lei-der); 3. Bellini: Az alvajáró, részlet az I. felv.-ből (Bacca-loni, Ceni, Mannarini, Ven-turini és énekkar); 4. Schu-bert: E-Or impromptu (zong-ora: Wilhelm Backhaus); 5. Marschner: Azon a napon, ária a „Ham Heiling” c. ope-rából (Schiper); 6. Verdi: Aida, ária a II. felv.-ből (Eli-sabeth Bethberg); 7. Masse-

net: Thais — Meditation (he-gedűszelő: Robert Gunder-son); 8. Fauré: Álom után (Georges Thill); 9. Čilea: Lecouvreur Adrienne, ária (Gi-na Cigna); 10. Johann Strauss: Kécskeringő (Dohnányi át-írat, zongora: Dohnányi Er-nő); 11. Dal a banánfáról, japán dal (Okuda); 12. Valver-de: Szegefűk (Lucrezia Bori); 13. Kodály: Háry János — a) Piros alma; b) Felszántom a császár udvarát (Palló Imre); 14. Falla: Bűvös szerelem — VIII. tétel; Tűztánc (londoni szimfonikus zenekar, vez. Cop-pola).

3.00: 1. „Szemes terményeink eltartása.” Danisska József dr szaktisztviselő előadása; 2. „Karolluk fel az ipari növények természetét.” Mayer Károly dr miniszteri titkár előadása. A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.

3.45: Szalónötös. 1. Popy: Andaluziai spanyol tánc; 2. Albeniz: Tangó; 3. Mikus-Csák István: Apróságok; 4. Schubert: Tánccok; 5. Bur-mester: Szerenád; 6. Agg-házy Károly: Magyar este; 7. Debussy: Babaszereenád; 8. Boccherini: Menuette; 9. Rajter Lajos: Gyöngyvirág, keringő.

4.30: „Bolond Istók.” Petőfi Sándor költeményét elmondja Matány Antal. Közművelődési előadássorozat.

5.00: Hírek magyar, szlovák és ruszti nyelven.

5.20: Honvédműsor.

6.00: Ticharich Zdenka zongorázik. 1. a) Zípóli—Bartók: Pastorale; b) Paradisi: Toc-cata; 2. Szabolesi—Ticharich: Régi magyar táncok; a) Du-nántúli furulyás; b) Erdélyi lakodalmas; 3. Debussy: Há-rom prelúd — a) Anacapri dombjai; b) Az elmerült ka-tedrális; c) Minstrels.

6.25: „Vigyázat, felvétel!” Bar-roti Géza vidám eszevege.

6.40: Veesy Ernő jazz-együt-tese.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: „Madárlátta kenyér.” Irta és összeállította Babay József. Közreműködik Nagy Izabella és Vargha Imre (ének), Dévé-nyi Gyuri, kísér Sáraí Ele-mér cigányzenekara.

8.00: Sport- és löversenyered-mények.

8.10: „Az első feleség.” Vig-játék három felvonásban. Irta John Ervine. Fordította Har-sányi Zsolt. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: James Fra-ser — Somlay Artur; Elsie, második felesége — Rápothy Anna; Janet, első felesége — Mezey Mária; Murdo, nagyobbik fia — Kédly Gyula; Alice, Murdo felesége — Fáy-Kiss Dóra; Ninian, kisebbik fia — Puskás Tibor; Philip Logan — Köpeczi-Boócz Lajos; Mabel, szobalány — Nagy Teréz.

9.40: Hírek.

10.10: Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár István és Legényei József dr.

10.40: Massenet: Cid baletzene (Szimfonikus zenekar. Vezényel Goossens) Hanglemek.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Farkas Jenő cigányzene-kara muzsikál.

12.00: Hírek.

KASSA

8.00—9.00: Budapest I. műsora (8.45-kor hírek.)

9.00: Hanglemek. „Kamara-zene.”

9.30: Egyházi ének és szentbe-széd a Szent Domonkosrend kassai templomából. A szent-beszédet mise előtt Homoky István, kassaújfalusi plébános mondja. Énekel a templom énekkara, orgonál és vezényel Stefanesik Tibor. Előadásra kerül dr. Faist A.: D-dur mű-séje. Változó részek: Offer-torium: Hemerka Ulrikától; Constitues con principes, éneklí Szockov András.

11.00: Liszt: Spanyol rapszódia (zongora: S. Barer). Hanglemek.

11.15: Hírek, heti beszámoló, műsorismertetés.

11.35: „Régi magyar katonaköl-tők.” Költemények és hangle-mezek. A verseket Marossy La-jos adja elő.

12.20—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.

RÖVIDHULLÁMU ADÁS EGÉSZ HÉTEN:

A HAT4 hívójeles adóállomá-son, 9.125 kiloelektron, 32,84 méteren. Középeurópai nyári időszámítás szerint: éjjel 1 órá-tól 2.20-ig és 2.30-tól 4 óráig.

H É T F Ő

augusztus 11

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő, Torna.
 7.00: Hírek, Közlemények. Éterend. Hanglemezek. 1. Hadfy Hermann: Híradó-csapatinduló (a 101. honvéd híradóezred legénységi énekkara és a Mária Terézia I. honvédszállóezred zenekara, vez. Pongrácz Géza); 2. Robrecht: Keringő-egyveleg (Ultrafon-zenekar); 3. de Curtis: Filmdal (Gigli); 4. Denza: Funiculi-funicula, nápolyi dal (Erna Sack); 5. Fürst: Induló (fúvószenekar, vez. a szerző); 6. Tosti: Vorrei morire, dal (Karl Schmitt-Walter); 7. d'Anzi-Bracchi: Paradiso, slowfox (Milly); 8. Washington-Harline: Pinochho, jazzegyveleg (Peter Kreuder és szolista); 9. Teghze-Gerber Miklós: Gyalog út, kocsit (Szondy verse, Kalmár Pál); 10. a) Édesanyam is volt nékem; b) Szerelmes a nap a holdba (Magyar Imre cigányzenekara).
 11. Sándor Jenő: Imádság már az is (Mindszenty István);
 12. Pazeller: Vitéz Pávai Mátyás induló (József nádor 2. honvédszállóezred zenekara, vez. Seregi Artur).
 10.00: Hírek.
 10.20: „Hogyan lehet Budapesten könnyen tájékozódni.” Török Antal előadása.
 10.45: „A vezeték érintése életveszélyes.” Irta Kepes László. Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Himnusz.
 12.10: Csorba Dezső cigányzenekara. Közben.
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
 1.30: A rádió zenekara. 1. Bachó István: 1. honvédszállóezred indulója; 2. Robrecht: Utazás Bécsbe, nyitány; 3. Illiczky László: Aranykalász, egyveleg; 4. Dostal: Szép május, keringő; 5. Krüger-Hauschmann: Egy boldog nap; 6. Lautenschläger: Vágyak országa, szvit; 7. Sipos-Parkas: De könnyű, tangó; 8. Fehér István: Egy szép picike eskimó, quickstep.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyamhírek, piaci és életműszerárak.
 3.20: Hanglemezek.
 1. Lincke: Indra birodalmában,

nyitány (berlini német opera zenekara, vez. Walter Lutze); 2. Duparc: Sójaj (Joseph Rogacevszkij); 3. Flotow—Moore: Márta — Az utolsó rózsza (vonószenekar); 4. Haugé—Ross: Carmella, kaliforniai népdal (Dusolina Giannini); 5. Lehár: Eva, dal (Franco Lary); 6. Bixio: Tangó (Géczy Barnabás zenekara); 7. Steele: Káro alsó (orgona); 8. Pattmann; 8. Dell Acqua: Dal (Miliza Corjusz); 9. Crescenzo: Szomorú május (Gigli); 10. Mackeben: Foxtrot (Géczy Barnabás zenekara). 11. Hlatky Endre: Én ismerem egy palotát (Melba Armandné verse, Udvardy Tibor); 12. Böhme: Nápolyi tarantella (trombita: Borst Rudolf); 13. Fényes Szaboles: Száz vágy (Simor Erzsé); 14. Huszka—Martos—Bakonyi: Operetttrésztetek (Közzei Teréz és Angyal-Nagy Gyula).

- 4.15: „Irodalomtörténetírásunk úttörői.” Czvitlinger Dávid és Bod Péter, Zimándi Pius előadása.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: „Mindnyájunk gondja.” A Közellátási Szolgálat közleménye.
 5.30: Fodor János énekel, zongorán kíséri Székelyhídy Károly. 1. Lányi Viktor: Flammak (Arany János verse); 2. Ákom Lajos: Erdélyi sóhaj (Thury György verse); 3. népdalok: a) Lekaszálták már a rétet; b) Feketeszárú cseresznye; 4. Dohnányi feldolgozása: Tanuld asszony.
 5.50: „Régi erdélyi városok: Brassó.” Irta Csapódy Csaba dr. Felolvasás.
 6.15: A honvéd légiőrök fúvószenekara. Vezényel Dorozslai Károly. 1. Göndör József: Horthy, repülőinduló (hang-

szerelte Keil Ernő); 2. Kodály: Toborzó a „Háry János” e. daljátékából; 3. Jacobi: Leányvásár, keringő; 4. Brahms: VII. és I. magyar tánc; 5. Pongrácz Géza: Kuruc eszmák nyomán, ábránd Bihari műveiből; 6. Ruzsánkó Nándor: Ejtőernyős induló.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

- 7.20: Táncelemezek.
 7.55: „Igy élni jó.” Turhányi István vidám csevegése.
 8.10: „Az Északi Jéges tengertől a Fekete tengerig.” A német birodalmi rádió ünnepi hangversenye. Finn, norvég, német, szlovák, magyar, román zeneművek. Közreműködik a berlini rádió zenekara, Gerhardt Hüsck (ének); Bisztriczky Tibor (hegedű) és a szofiai gyzakórus. Vezényel Schulz-Dornburg berlini, Jonel Perlea román főzeneigazgató és Ferenčík János, az Operaház karnagyja. Az augusztus 10-i berlini adás hangfelvétele.
 9.40: Hírek.
 10.10: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.
 11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 11.30: „A chilei esalogany.” Hanglemezek Rosita Serrano műsorából. 1. Jary—Balz: Igen asszonyom; 2. Delette—Emer—Bagle: Mondd, hogy szeretsz; 3. Rosita Serrano: Vidám vasárnap; 4. Wehner: Jazzdal; 5. Güterrez: Venezuellai dal; 6. Greiner: Bobby; 7. Barcelata: Rumba; 8. Trommer—Becker: Almoniban rád gondoltam; 9. Conradt—Feltz—Wallner: Négy lány a padon.
 12.00: Hírek.

KASSA

- 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: „Kassa közjogi jelvényei.” Pétérfy József dr. előadása.
 11.25: Hanglemezek.
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—5.30: Budapest I. műsora.
 5.30—5.45: Hanglemezek.
 5.45: „Felvidéki táncok.” Markus Mihály előadása. Utána hanglemezek.
 6.15—7.20: Budapest I. műsora.
 7.20—8.10: A Kassai Szalónyolcas műsora. 1. Dietrich: Karnevál Nizzában, nyitány; 2. Fetrás: Nimfa és Faun, keringő; 3. Schubert—Berté: Három a kislány, egyveleg; 4. Hermerka Ulrik: Keleti történet; 5. Siede: Nyáréji ünnepély, szvit; 6. Dohnányi: Kedélyes pajtások indulója.
 8.10—12.15: Budapest I. műsora.

Turhányi István

7.55

MEGHATOTTAN HALLGATTUK az elmúlt napokban Lehár Ferenc Évakeringóját a Károlyi-kertből. Az ősz, de örökifjú mester olyan lendülettel és szívvel vezényelte világszerte híres, kedvelt számait, hogy abból bizony jócskán

tanulhatnak az ifjú karmesterek. Majd szétszakadt a hangszórónk a tapsorkántól, amely a keringő befejezése után ünnepelte a mindig kedves, mosolygó Lehárt.

Délibáb

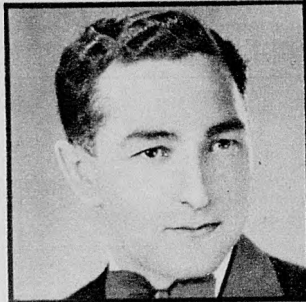
K E D D

augusztus 12

BUDAPEST I.

- 6.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Étrend. Hanglemezek. 1. Borsai: Kolozsvári induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Daloló honvédek — a) Háznak előtti kedves édesanyám; b) Sej liba, liba, katonanóták (MÁV Magyarország férfikara, vez. Rajter Lajos); 3. Reggor: Az utolsó levél, keringő (bécsi Bohém-zenekar); 4. Kádás György: Irt a babám, csárdás (Cselényi József); 5. Révfy Lajos: Azt hittem, dal (László Imre); 6. a) Héj Kati, Kati, Kati; b) Jaj de nagyon régen volt; c) Udvarom, udvarom (Magyar Imre cigányzenekara); 7. Becce: Danza, filmdal (Tino Pattiera); 8. Bos: Chanson (Lucienne Boyer); 9. Olivieri: Induló (Dopolavoro zenekar, vez. Storaci); 10. Bard—Franci—Vizzotto: Operett-dal (Franco Lary); 11. Hruby: Bécsből a világon át, egyveleg (Peter Anders); 12. de Curtis: Filmdal (Herbert Ernst Groh); 13. Óvári József: Ózdi frontarcok indulója (Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara, vez. Fígedy Sándor).
 10.00: Hírek.
 10.20: „Sarah Bernhard emlékeiből” Szentgyörgyi Elvira előadása.
 10.45: „Dívtudósítás.” Feloly.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszólgát.
 12.00: Himnusz.
 12.10: A rádió szalónzenekara. 1. Poldini: Kis induló; 2. Adam: A nürnbergi baba, nyitány; 3. Hanel: Pusztai rózsza, keringő; 4. Bortkiewicz: Két orosz tánc; 5. Huszka: Délibábos Hortobágyon; 6. Suppé: Boccaccio, induló; 7. Hervé: Nebántsvirág, egyveleg; 8. Szabó Béla: Jazzdal, slowfox; 9. Máté István: Csak egyetlen szót, keringő; 10. Frics Károly: Egy kis birtok, foxtrott. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: Heinemann Sándor tánczenekara.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.

- 3.00: Árfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Kováts Jolán, az Operaház tanja énekel zongoracérettel. Grieg-dalok. 1. Csölnakon; 2. Erdei bolyongás; 3. Solvejg dala; 4. Szerfelek.
 3.40: „Mit főzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.
 3.55: Czitra György zongorázik. 1. Bach—Tausig: d-moll organotocata; 2. Chopin: h-mol scherzo; 3. Dohnányi: f-moll tanulmány.
 4.15: „Mesék a mókus gyermekről.” Irtá Práter Erzsébet. Felolvasás.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Weidinger Ede szalónzenekara muzsikál.
 5.45: „Hadvezérek habonái.” Vitéz Berkó István ny. ezredes előadása.
 6.15: Hanglemezek. 1. Gounod: Ünnepeles szerenád (Niunon Vallin); 2. Richard Strauss: Szerenád (17. mű, 2. sz., Karl Schmitt-Walter); 3. Csajkovszkij: Szerenád vonózenekarra, 48. mű (amsterdami Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg). Közben:
 6.20: „Parádi séták.” Nagy Béla László dr előadása.
 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: „Holdvilágos, esillagos az éjszaka.” Az összekötő szöveget írta Volly István. Közreműködik Dóry József (ének), kiséri Gáspár Lajos cigányzenekara.
 8.00: „Az ismeretlen Arany János.” A bevezetőt írta Keresztury Dezső dr. A verseket elmondja Lehotay Árpád.
 8.30: A Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara. Ve-

Dóry József (Faragó felv.)

- zényel Pongrácz Géza. Olasz operanyitányok. 1. Spon-tini: A vesztaszűz; 2. Bellini: A puritánok; 3. Verdi: Sziciliái vésceirnye. Közben:
 8.50: Lőversenyeredmények.
 9.10: „Egészségügyi Kalendárium.” Faragó Ferenc dr egyetemi magántanár előadása. Az Országos Közegészségügyi Intézet közleménye.
 9.20: Polgár Tihor és Meeseki Rudolf kézzongorás jazz-műsora.
 9.40: Hírek.
 10.10: „A mai német kamaramuzsika.” A bevezetőt írta Farkas Ferenc. Közreműködik a rádió zenekarból alakított kamarazenekar Rajter Lajos vezényléssel. 1. Hindemith: Zenesorozat (Spielmusik); 2. Gerster: Capriccio vonózenekarra és szólóútdobra; 3. Rudi Stefan: Zene húros hangszerekre.
 11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
 11.25: Peris Pali cigányzenekara muzsikál.
 12.00: Hírek.

KASSA

- 6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: „Felvidéki turisztika: A szilicei fensíkon.” Dernői Klekner Emil előadása.
 11.25: Szórakoztató hanglemezek. 1. Fischer: Aboktól délre. 1. tétel (Adalbert Lutter és zenekara); 2. Buday: Azt hittem eddig, hogy nincs boldogság, filmdal (Kazal László); 3. Pécsi József: Boszporus őrsége (Radiola zenekar); 4. Radics Béla: Titánia, keringő (Kiss Lajos zenekara); 5. v. Náray: Lovasági induló (Radiola fúvózenekar és a székesfővárosi alkalmazottak kórusa).
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—5.15: Budapest I. műsora.
 5.15: „A rádióhallgatás művésze.” Záhonyi Tiyadar előadása.
 5.35: A 21-ik honvédegyalozezred zenekarának műsora, vezényel Hadányi Antal. 1. Kéler Béla: Magyar vigjáték-nyitány; 2. Serégi A.: Nálunk Budán, keringő; 3. Bizet: Gyöngyhalászok, részletek; 4. Kálmán: Marica grófnő, egyveleg; 5. Johann Strauss: Cigánybáró, bevonulási induló.
 6.35: „A rodostói Rákóczi-kápolna hazahozatala.” Dr Heigl László előadása.
 7.00—12.15: Budapest I. műsora.

A DÉLIBÁB majdnem minden héten síkraszállt azért, hogy változatosabb, színesebb és idősebb műsort adjon a rádió. Ezeknek az írásoknak meg is volt az eredménye, mert amint a következő műsortervekből megállapíthatjuk, a rádió valóban érdekes és a közönség minden rétegének megfelelő műsorösszeállít-

tással kedveskedik. A szórakoztató zenétől a legkomolyabb igényű előadásokig mindent találunk az új műsorban. Ha a rádióknak ez a jószándéka és igyekezete nem szalmaláng, akkor rövidesen elérkezik az idő, mikor egyetlen panaszos levél sem fut be a napi postával a rádió igazgatóságához...

SZERDA

augusztus 13

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő, Torna.
 7.00: Hírek, Közlemények, Étrend, Hanglemezek.
 10.00: Hírek.
 10.20: 1. Nem lettem násznagy; 2. A sas, Zsoldos László elbeszélései, Felolvasás.
 10.45: „Hazai gyógyvizek.” Irta Buchmann Károly, Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Himnusz.
 12.10: Hanglemezek, 1. Weber: Preciosa, nyitány (berlini filharmonikus zenekar, vez. Kleiber); 2. Wagner: Tannhäuser, részlet (Karl Schmitt-Walter); 3. Verdi: A végzet hatalma, ária az I. felv.-ből (Bianca Scacciati); 4. Ponchielli: Gioconda, kettős a II. felv.-ből (Minghini-Cattaneo és Cecil); 5. Brahms: Esz-dur rapszódia (zongora; Elli Ney); 6. Humperdinck: Jancsi és Juliska, kettős (Elisabeth Schumann); 7. Gounod: Faust, kettős a IV. felv.-ből (Gina Cigna és Nazzareno de Angelis); 8. Puccini: Pillangókisasszony, ária a II. felv.-ből (Helge Roswaenge); 9. Cilea: L'oeuvreur Adrienne, ária az I. felv.-ből (Gina Cigna); 10. a) Saint-Saens: A hatvány; b) Simonetti: Madrigal (hegedű; Jacques Thibaud); 11. Leoncavallo: Bajazzók, kettős a II. felv.-ből (Gigli és Pacetti); 12. a) Volkmann: Keringő; b) Rimszkij-Korszakov: A dongó (chicagói szimfonikusok, vez. Stock). Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés.
 1.30: A József nádor 2. honvédelmi fővezér zenekara, Vezényel Seregi Artúr.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Toki Horváth Gyula cigányzenekara.
 4.15: „Budai török emlékek.” Irta Somogyi József dr. Felolvasás.
 4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
 5.15: Budai Mandolin Zenekar, Vezető Horváth Zoltán.
 5.40: „Londoni haláltánc.” Rozgonyi Mihály előadása.

6.00: „Magyar dal, magyar sors.” A magyar dal 400 éve. Veress Endre énekel zongorakísérettel. 1. Szabolcsi Bence feldolgozása: a) (1550) Hadnagyoknak tanúság; b) (1552) Temesvár elveszte (Tinódi Lantos Sebestyén verse és dala); 2. Kern Aurél feldolgozása: (1600) Szól a kakas már; 3. Kodály Zoltán feldolgozása: (1657) Kádár István; 4. Major Ervin feldolgozása: (1700) Kuruc dal; 5. Ságody Ottó feldolgozása: (1711) Őszi harmat után; 6. Kern Aurél feldolgozása: a) (1750) Erdőkön, mezőkön járó; b) (1800) De mit töröm fejemet; c) (1848) Búza, búza; 7. Veress Sándor feldolgozása: (1880) Katonadal; 8. Kodály feldolgozása: (1916) Doberdói dal; 9. Veress Sándor feldolgozása: (1938) Erdélyország újra magyar föld.

6.30: „Erdélyi esztaterék.” Julier Ferenc ny. ezredes előadása.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: A rádió zenekara. Közreműködik Doryta Bonewa (ének). Vezényel Bertha István.
 1. Lehár: A mosoly országa, nyitány; 2. a) Rajter Lajos: Aranyfelhő; b) Kemény Egon: Szerenád (Kulinyi verse, Bonewa); 3. Messager: Intermezzo; 4. Lehár: a) Dal a „Cárevics” c. operettből; b) Dal a „Frasquita” c. operettből (Bonewa); 5. Bágya András: Felejtsen el, lassú fux; 6. Millöcker—Mackeben: Dobarry, dal; 7. Buday Dénes: Mit ér, tangó; 8. a) Arlen—Harbourg: Túl a kék hegyeken; b) Grothe—Marischka: Dal és esárdás (Bo-

7.20 Doryta Bonewa (Phebus felv.)

neva); 9. Rizsa: Carmencita, pasodoble.

8.10: „Szemfényvesztés.” Vígjáték három felvonásban. Irta Labiche és Martin. Fordította és rádiószínpadra alkalmazta Hankiss János dr. Rendező Kiszely Gyula. Személyek: Malingear, orvos betegek nélkül — Maklary Zoltán; Blanche, a felesége — Haraszthy Mici; Emmeline, a leányuk — Taby Anna Mária; Ratinois, nyugalomba vonult cukrasz. Gözon Gyula; Constance, a felesége — Ladomerszky Margit; Frédéric, a fia, ügyvéd ügyek nélkül — Szabó Sándor; Alexandrine, Malingearné komornája — Takács Rózsa; Sophie, Malingearné szakácsnője — K. Szücs Irén; Josephine, Patamoisné komornája — Somlay Julia; Róbert bácsi, fakereskedő — Ferenecz Károly; Kárpitos — Bazsaj Lajos; Üzletvezető — Vízzy Béla; Inas — Csergő István; Groom — Pacséry Ágoston.
 9.40: Hírek.

10.10: A Rajkók zenekara muzsikál.

11.35: Hinczky László tánczenekara játszik.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Hanglemezek. 1. Bach—Stokowski: g-moll orgonafuga (filadelfiai szimfonikus zenekar, vezényel Stokowski); 2. Boccherini: Allegretto az E-dur vonósötösből (gitárszólo és vonósötös, vez. Louis Walter); 3. Liszt: Bevezetés és fuga (orgona; Fernando Germani); 4. Chopin: Esz-dur nocturne (zongora; Alfred Cortot); 5. Godard: Bölcsődal (gordonka; Adolf Frezin); 6. Saint-Saens: Omphale rokokója, szimfonikus költemény (newyorki filharmonikusok, vez. Mengelberg).
 12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: „A nyár Kárpátján.” Mészáros Gyula előadása.
 11.20: Hanglemezek. „Magyar nóták.”
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—5.15: Budapest I. műsora.
 5.15: „Az ember és a kutya.” Semetkay József előadása költeményekkel.
 5.50: Wagner: Rienzi, nyitány (Berlini filharmonikusok zenekara). Hanglemmez.
 6.00—12.15: Budapest I. műsora.

TÖBB RÉGI magyar nótát kérünk! A cigányzenekarok ugyanis minden este azt a harminc-negyven dalt muzsikálják, amelyeket a közönség most hirtelen felkapott vagy pedig a cigányprimás saját szerzeményét. Az sem válik a magyar néma-műsor javára, hogy a szerzők „főzik” a cigányprimásokat s a nótájuk minél gyakoribb játéka érdekében nagyon is

kedvében járnak a zenekarok vezetőinek. Így aztán estéről estére kénytelenek vagyunk néhány műbazzarozással szaglásának ihletében született „magyar nótát” hallgatni. Nem vagyunk ellensége a fiatal szerzők érvényesülésének, de a változatosság kedvéért kérnénk régi magyar nótákat is.

Délibáb

CSÜTÖRTÖK

augusztus 14

BUDAPEST I.

8.40: Ébresztő. Torna.
 7.00: Hírek. Közlemények. Éterend. Hanglemezek.
 10.00: Hírek.
 10.20: „Nagyboldogasszony napja.” Irta Petró Sándor. Felolvasás.
 10.45: „Külföldi híradó.” Felolvasás.
 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
 12.00: Himnusz.
 12.10: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János. 1. Kéler Béla: Csokonai, nyitány; 2. Kochmann: Firenzei keringő; 3. Kemény Egon: Schönbrunni orgonák, egyveleg; 4. Fricssy Richárd: Mezei virágok, egyveleg; 5. Seregi Artúr: Napsugár, keringő; 6. Ujvári József: Egri hősök, induló. Közben
 12.40: Hírek.
 1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.
 1.30: Mikulaj Gusztáv szalonzenekara. 1. Waldteufel: Korcsolyázók, keringő; 2. Kigyóssy Árpád: Porcellánbabák tánca; 3. Sándor Jenő: Tangó a „Bécsi gyors” c. operettből; 4. Vineze Ottó: Néger dal; 5. Kreisler: Szerelmi bántat; 6. Ernst Fischer: Két zenei vázlat; 7. Schubert—Berté: Három a kislány, egyveleg.
 2.30: Hírek.
 2.45: Műsorismertetés.
 3.00: Arfolyamhírek, piaci és élelmiszerárak.
 3.20: Hanglemezek. 1. Suppé: Boeccaccio, nyitány (berlini filharmonikusok, vez. Hans Schmitt-Isserstädt); 2. Csajkovszkij: Csipkerózska, balettszvit (hollywoodi zenekar); 3. Ziehrer: Bécsi lányok, keringő (bécsi filharmonikusok, vez. Clemens Crauss); 4. Scassola: Suite pastorale (Ultraphon-zenekar); 5. Paderewski: Menuette (berlini filharmonikusok, vez. Mackeben); 6. Bizet: Az arles-i leány, 1. szvit (berlini áll. opera zenekara, vez. Schuricht); 7. Carosio: Ritorna (Dino Olivieri zenekara); 9. Kopsch: Induló a „Reinecke Fuchs” c. filmből (berlini állami operazenekara, vez. W. Schütze).
 4.15: Ruszin hallgatóknak. „Magyar zeneszerzők: Dohnányi Ernő.” Spisszky László előadása. Felolvasás, hanglemezekkel.

4.45: Időjelzés, hírek.
 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Lengyel Anna és Oláh Ferenc magyar nótákat énekel, kíséri Horváth Elemér cigányzenekara. Lengyel Anna dalai: Fráter Lóránd: Tele van a város; Hanzsér Zoltán: Szeretnék a sors könyvébe (Farkas Rezső); népdal: Erdő, erdő, marosszéki kerek erdő; Morvay Károly: Vadalma, esárdás (Marczali Frigyes verse); Balázs Árpád: Nem jön levél (Heródekné verse); Dóczy József: Nádfedeles kis háziköm; népdal: Hat nap óta szól a nótá; Oláh Ferenc dalai: Boconádi Szabó Imre: Két ueca van a faluban; népdalok: Hét csillagból van a Göncöl szekere; Fűrődik a holdvilág (Petőfi verse); Temetőben láttalak meg; Elvesztett a lovam; Tiszabátton halászlégeny vagyok én; Fráter Lóránd: Száz szál gyertya.
 6.00: „Vén tölgy a tisztáson.” Tóth László előadása.

6.30: Hanglemezek. Humoros zeneszámok. 1. Borders—Schultze: Vidám hajókázás (Isa Vermehren és Ervin Hartung); 2. Grever: Ti-pli-tin (énekegyüttes); 3. Grey: A nevető trombitás (Merrymakers együttes); 4. Friend—Franklin: Leszakadt a hinta (Pop Eye); 5. Farrer—Stogden: A jódlizó kínai (Georges Dusen, jódlizenekarral); 6. Borders: Libuska (Willy Weiss); 7. Pethes-parádé. Egyveleg, összeállította Polgár Tibor; 8. Sándor Jenő: Cini, cini, kiséger (Major Ida); 9. a) Kiss-Angyal Ernő: Konvenciócs esárdás (Gyöker verse); b) Dokupil: Csárdás (Cselényi József). Közben:
 6.40: Sportközlemények.

7.45 Somogyi Erzsébet (Rozgongái felv.)

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.
 7.20: Farkas Márta hegedű zongorakísérettel. 1. Pugnani—Kreisler: Preludium és Allegro; 2. Svendsen: Román; 3. Sarasate: Playea; 4. Csajkovszkij: Scherzo; 5. Massenet: Crepuscule.

7.45: „Nyári éjszakák.” A versket előmondja Somogyi Erzsébet. Közvetítés a Károlyi-kertből. A Székesfővárosi Zenekar Ferenesik János vezényli. 1. Gigánybáró, nyitány; 2. Déli rózsák, keringő; 3. Ezeregyéjszaka, intermezzo; 4. Bécsi ver, keringő; 5. Vagy-vagy, gyorspolka; 6. Amit a bécsi erdő mesél, keringő; 7. Denevér, nyitány; 8. Kék Duna keringő; 9. Perpetuum mobile; 10. Egy éj Velencében, nyitány; 11. Császárkeringő; 12. Tere-tere polka. Közben:
 9.00: Cs. Szabó Kálmán előadása a Szent István-nap eseményéről.

9.40: Hírek.
 10.10: Willy Stech zongorázik a magyar-német művészesere keretében. 1. Bach: Chromatikusan fantázia és fuga; 2. Schubert: C-moll, C-dur, Esz-dur, Asz-dur és cisz-moll impromptu; 3. Harald Genzmer: Szonatina; 4. von Bork: Allegro dithyrambico.
 10.40: A rádió zenekara. 1. Heyden: Vadászinduló; 2. Barthalus—Eridl: Régi jó idők; 3. Kockert: Vidám hazatérés, intermezzo; 4. Blohn: Gyorsvonat, galopp; 5. Rixner: Fickó polka; 6. Löhr: Kardvirágok, keringő; 7. Szőnyi Jenő: Te nem sírsz, babám, foxtrott; 8. Marcolli: a) Tangó; b) Pasodoble.
 11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven.
 12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora.
 11.05: Szlovák hallgatóknak: „Törökvilág” Besztercebánya környékén. Vartovszky Emil előadása.
 11.25: Hanglemezek. 1. Reznicek: Donna Diana, nyitány (Berlini filharmonikusok zenekara); 2. Popy: Balettszvit (Adalbert Lutter és zenekara).
 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.
 12.00—7.20: Budapest I. műsora.
 7.20: „Meggzólalnak a kassai múzeum zenélődobozai és órai.” Dr Bálint Alajos múzeumi őr és Fiedler József báró beszélgetése.
 8.10—12.15: Budapest I. műsora.

FÉNYES KERETEK közt ünnepli az egész ország első szent királyunk ünnepe. Az ünnepségekbe a magyar rádió is bekapcsolódik és a fontos program-pontokat helyszíni közvetítés formájában iktatja műsorába. A Szent István-hét tehát nemcsak azok számára lesz ün-

nep, akik erre az alkalomra a fővárosba jöhetnek, hanem a rádió segítségével, a legkisebb eldugott magyar falu népe, sőt a külföldre szakadt magyarok is részt vehetnek szinte személyes élményként a nagy király szellemére való megemlékezésben.

PÉNTEK

augusztus 15

BUDAPEST I.

- 8.00: Szózat, Hanglemezek.** 1. Boka András: Régi magyar tánc (szalózenekar); 2. Delibes—Dohnányi: Naïla, keringő (zongora); Wilhelm Backhaus); 3. a) Nagypénteken mossa holló a fiát; b) Kis szekeres, nagy szekeres (Lavotta Rezső átirata, Vargha Imre); 4. Drdla: Emlék (hegedű); Janesin Ferenc); 5. Pataky Mária: Kárpátaljai táncok (rádió szalózenekara); 6. Lehár: Giuditka, egyveleg (Orosz Júlia és Laurisín Lajos); 7. Dankó Pista: a) Lemondás; b) Eltörött a hegedűm (Magyar Imre cigányzenekara); 8. Erkel: Hunyadi László induló (az Operaház zenekara, vez. Rékai Nándor).
- 8.45: Hírek.**
- 10—11.10: Egyházi ének és szentbeszéd az esztergomi bazilikából.** Az ünnepi szentmisét és mise közben a szentbeszédet Serédl Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás mondja. Énekel a templom énekara Bánáti-Buchner Antal vezetésével. Organáló Sebők József. Előadóra kerül a) Buchner: Ecce Sacerdos, Introitus és Communio koralliter; b) Buchner: Propter veritatem, graduale; c) Kersch: Assumpta est Maria, offertórium; d) Rheinberger: C-dúr mise; e) Himnusz. A magánzólamokat éneklő Buchnerné Nyársadi Ilona, dr Fenyves Kálmánné, Eitler Willibald és Bánáti Antal.
- 11.15—12.15: Görög katolikus**

- egyházi ének és szentbeszéd a Rózsák terén lévő görög katolikus plébánia templomból.** A szentbeszédet evangélium után Turzán József esperes, opályi parókus mondja. Arany-szajú Szent János miséjét éneklék a hívek Ordell Lajos vezetésével. Ünnepi magasztalások, IX. Imrosz és Boldogasszony Anyánk. Himnusz.
- 12.20: Időjelzés, időjárásjelentés.**
- 12.30: „Régi magyar katonamuzsika.”** A Mária Terézia 1. honvédegyalozred zenekarának terzenéje a Primásbástván. Vezényel Pongrácz Géza.
- 1.45: Hírek.**
- 2.00: Hanglemezek.** 1. Rossini: A szevillai borbély, nyitány (newyorki filharmonikusok, vez. Toscanini); 2. Verdi: A végtet hatalma, ária a II. felv.-ből (Dusolina Giannini); 3. Ponchielli: Gioconda, ketős az I. felv.-ből (Marini és Vanelli); 4. Chopin: Asz-dur és f-moll etűd (zongora); Wilhelm Backhaus); 5. Thomas: Mignon, ária az I. felv.-ből (Lucrecia Bori); 6. Goeyens: Ferenád (gordonka); Adolf Frenzi); 7. Leoncavallo: Bajazzók, prolog (Lawrence Tibbet); 8. Wagner: Siegfried-Idill (newyorki filharmonikusok, vez. Toscanini).
- 3.00: „Arany János a szabadságharcban.”** Irta Koroknay István. Felolvasás.
- 3.25: Pertis Jenő elgányzenekara.**
- 4.00: „Székely sóvldék.”** Gáspár Gyula előadása.
- 4.20: A rádió zenekara.** 1. Joost: Induló; 2. Noack: Falusi történetek, szvit; 3. Lehár: Keringőintermezzo; 4. Orsovai István: Románc; 5. Paksy József: Székely hangulat; 6.

- Losonezy Dezső: Kelepel a gölyamadár.
- 5.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.**
- 5.20: Buttola Ede és tánczenekara játszik.**
- 6.00: „Kínai képek.”** II. rész. Egy nagy temetés, Pujaoicin. Irta Cser László kínai hitbirtedő. Felolvasás.
- 6.20: Hanglemezek.**
- 6.45: Külföldi negyedóra.**
- 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.**
- 7.20: Közéi Antal zenekara keringőket és dalokat játszik.**
- 7.40: Csathó Kálmán részleteket olvas fel „Családa” című regényének második részéből.**
- 8.10: Az Operaház zenekara.** Közreműködik Kerpely Jenő (gordonka). Vezényel Rajter Lajos. 1. Brahms: Akadémiai ünnepi nyitány; 2. D'Albert: Gordonkaverseny (Kerpely); 3. Kodály: Nyári est; 4. Delannoy: Hamupipóke, balletszvit. Közben
- 8.50: Lőversenyeredmények.**
- 9.40: Hírek.**
- 10.10: Vidák József cigányzenekara muzsikál.**
- 11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.**
- 11.25: Táncelemezek.**
- 12.00: Hírek.**

KASSA

- 8.00—11.15: Budapest I. műsora.**
- 11.15: Hanglemezek.** 1. Kodály: Három árva, székely néphalálada (Basilides Mária); 2. Pugnani—Kreiser: Preludium és Allegro (Loránd Edith és zenekara); 3. Bánáti Buchner A.: Énekrapzódia (Vakok Homérosz énekara, vez. Schnitzl G.).
- 11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.**
- 12.00: Művészlemez.**
- 12.20—éjjel 12.15: Budapest I. műsora.**

A RÁDIÓHALLGATÓK legnagyobb érdeklődése mellett iktatja sorozatosan műsorába a rádió az „Elisiumi beszélgetéseket”, melynek Hankiss János dr. egyetemi tanár a szervezője, írója és rendezője. Hankiss János dr. a következő nyilatkozatot adta a Délbáb olvasóinak: — A rádió közönsége csak hall, nem lát. Ebből sok hátrány mellett az az előny is következik, hogy nem zavarják meg látható, földi, anyagi részletek, hogy a légi hangon át földöntúli feltevéseket is valósnak érezhet. A hang kevésbé durva, mint a fény: többet sejtet. A vakok világa ezért lelki, mint a látóké. Ha az ember behúnyja a szemét, a rádióból feléje özőnlő életnek nem kell hétköznapnak lennie: a lélek ünnepe is lehet. Szellemjelenés, éterköltészet.

— A legrádioszerűbb műfajok egyike az „eliziumi beszélgetések”. Pedig ennek is irodalmi gyökerei vannak, de az inda messze elkuszál tőlük. Már az

ókorban szembeállítottak egymással híres halottakat s olyan kérdésekről vitakoztatták meg őket, amelyről nagyon érdekes dolgokat mondhattak — éppen ők. Aztán, sok évszázad múltán, a franciák újították fel a „halottak párbeszédeit”. Fénelon, Fontenelle s mások — míg végre a rádió új realitást adott nekik.

— Az „eliziumi beszélgetések” címet Cs. Szabó László adta az általam másfél éve kreált rádióműfajnak. Az első ilyen beszélgetés Zrinyit és Napoleont állította szembe, aztán következett: Goethe és Madách, Hatvani professzor és egy diákja, Katona és Alfieri s most, augusztus 9-én, Homér és Osszián. A valódi beszélgetők közt itt is van magyar: Arany János, mert az eliziumi beszélgetések magyar problémáknak mutatják a szellemi élet nagy problémáit. Ezúttal Major Tamás, Ungváry László és Várkonyi Zoltán mondta a szöveget, Arany és Petőfi költeményeit.

SZOMBAT

augusztus 16

BUDAPEST I.

6.40: Ébresztő. Torna.

7.00: Hírek. Közlemények. Éterrend. Hanglemezek. 1. Seregi Artúr: Katicabogaréka, induló (József nádor 2. honvédszolgálat zenekara, vez. Seregi Artúr); 2. a) Keresik a nem lelik a keresztes levelemet; b) Szép élete van; c) Azért lettem magyar tüzér, katonanóták (Ludovika Akadémia énekara); 3. Lanner: Pesti keringő (bécsi Bohémzenekar); 4. Tosti: Ninon, dal (Georges Thill); 5. Arconi-Barzizza: Vincere, induló (Dino Olivieri zenekara); 6. Lecocq: Nap és éj, dal (Marcella Denya); 7. Stolz: Filmdal (Karl Schmitt-Walter); 8. Armandola: Hétféve meseországban (szalónzenekar); 9. Buday Dénes: Ne áldozd szívem tovább, dal (Zarah Leander); 10. Laure: Slowdall (Jean Sablon); 11. Bura Károly: a) Nem kell; b) Dombon van egy ház; c) Jogász-esárdás (Bura Károly cigányzenekara); 12. Sándor Jenő: Egyetlen egy boldog percre (Kalmár Pál); 13. a) Aki a babáját; b) Kikukad a kötöm; c) Megy a gőzös (Kiss Lajos cigányzenekara); 14. Pongrácz Géza: Előre honvédek, induló (Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, vez. Pongrácz Géza).

10.00: Hírek.

10.20: „A tergvadalkodás és a pályaválasztás.” Badamszky Mihály dr előadása.

10.45: „Mit nézzünk meg?” A székita aranyzarvasok a Nemzeti Múzeumban, Ismerteti Gallus Sándor dr. Felolvasás.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

11.30: Levante rádiótélelő. 1. Ah hol vagy magyarok, egyházi ének; 2. Unnepi beszéd. Irta és felolvassa vitéz Major István őrnagy; 3. Boldogasszony anyánk... — egyházi ének; 4. „A Szent Jobb.” Irta Vály Nagy Géza. Előadja Grech János Ganz-gyári levante; 5. Szent István induló; 6. Kobzát veri magyar lélek. Irta és felolvassa P. Tarsafalvy Lajos honvéd főlelkész; 7. Szózat.

12.00: Himnusz.

12.10: Molles Béla-zenekar. Vezényel Vincze Ottó. 1. Suppé: Pajkos diákok, nyitány; 2. Buesár Béla: Vallomás; 3. Kiss-Angyal Ernő: Cigánygróf, egyveleg; 4. Erkel: Bánk bán, ábránd; 5. Armandola: Modern balettszvit. Közben

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés, vizállásjelentés.

1.30: Hanglemezek. 1. Verdi: Aida ária az I. felv.-ből (Lucrezia Bori); 2. Nicolai: A windsori vagnók, részletek (Martina Wulff, Wilhelm Hiller és énekkar); 3. Brahms: Két intermezzo (zongora: Wilhelm Backhaus); 4. Schubert: A zenéhez, dal (Svéd Sándor); 5. Brahms: Kárbavesztett szerenád (Lotte Lehmann); 6. Gounod: Faust, keringő (berlini filharmonikusok, vez. Hans Schmidt-Isserstedt); 7. Massenet: Őszi gondolat (Georges Thill); 8. Melatin: Add a szívedet (Rautawaara); 9. Pedorello: Velencei szerenád (Dino Olivieri zenekara); 10. Sunshine: Mogyoróárus (Tito Schipa); 11. Zeller: A madarász, részletek (Anita Gura, Annie Friend, Willy Würle); 12. de Curtis-Bovio: Dal (Gigli); 13. Lehár: Arany és ezüst, keringő (Erna Sack).

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci és élelmiszerárak.

3.20: Sárközi Gyula cigányzenekara. Közben:

3.40: „Mit főzzünk?” Háziasszonyok beszélgetnek.

4.15: „Szeressük a magyar ipart.” Saly Géza beszélget Jellen Gusztávval a magyar nyomdaiparról.

Neményi Lili

8.10

4.45: Időjelzés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Szórakoztató zene. Hangfelvételről. 1. Zieherl: Bécsi polgárok, keringő (rádió szalónzenekara, vez. Bertha István); 2. Zander: Az aranyhegedű, hegedűszó (b. Fehér Miklós); 3. Llossas: Tangó bolero (rádió szalónzenekara, vez. Bertha István); 4. Küster: Vizesés, bravurfox (rádió szalónzenekara, vez. Bertha István); 5. Lehár: Cigány-szeralem, egyveleg (rádió szalónzenekar, vez. Bertha István). 6.00: A rádió postája.

6.25: Liszt: XII. magyar rapszódia (zenekar). Hanglemez.

6.35: „Skandináv művészet.” Kampis Antal dr előadása.

7.00: Hírek magyar, német és román nyelven.

7.20: Ország Tivadar hegedűl, zongorakísérettel. 1. Mozart: E-dúr adagio; 2. Saint-Saens: Havanaise; 3. Ország Tivadar: Paraszt-dalok.

7.40: „Innen-onnan.” Hangképek.

8.10: „Muzsikáló térkép Budapestről.” Irta Szathmáry Antal. Közreműködik Neményi Lili, Orosz Vilma, Kalmár Pál, Legenye József dr. A rádió zenekarát vezényli id. Stephanides Károly. Hangfelvétel.

9.40: Hírek.

10.10: Hinczy László tánczenekara játszik.

10.30: Hangképek a Szent István kupa elődöntő mérkőzéséről. Közvetítés az Elektromos FC pályáról. Beszél Legenye József dr.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.25: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

12.00: Hírek.

KASSA

6.40—11.00: Budapest I. műsora

11.05: „Antenna a csöszknyhon.” Kiskun József előadása

11.20: Tánclemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés.

12.00—5.15: Budapest I. műsora.

5.15—6.35: Katonáné-Kiss Margit és Varacska József magyar nőtánczenekara, Orgován János és cigányzenekara muzsikál.

Közben

6.00: Rádióposta Budapest I.-ről.

6.25—12.15: Budapest I. műsora

DICSÉRETES szorgalommal és tervszerűséggel kezdte a magyar rádió az újonnan visszaszerzett országrészek földrajzi és gazdasági helyzetének ismertetését. Ez a buzgalom azonban az utóbbi időben mintha alábbhagyott volna. Hány gyönyörű vidéke van még a szép Erdélyországnak, amelyről egy szót sem

hallottunk. Pedig most igazán közel szeretnénk kerülni minden kis erdélyi faluhoz. Az ő bajuk a mi bajunk is, az ő örömüknek mi is tisztá szívükből örülnünk. Küldje ki tehát a rádió a riportereit minél gyakrabban Erdélybe s a Bácskába is, hogy tudjunk az ottaniak életéről s ha kell, segíthessünk nekik.

ÁSATÁSOK VISEGRÁDON

Délbáb kiküldött tudósítójától

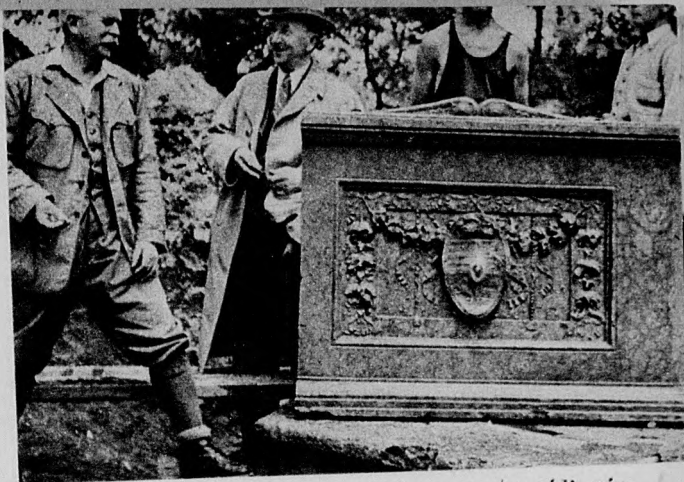
Visegrád, augusztus hó

„Ha az én visegrádi váramból leesik egy kő, Kigyelmed kettőt tegyen annak a helyére, ha pedig ezt nem cselekszi, akkor nem az én fejem fog leesni...” — írja Mátyás egy privát levelében visegrádi várnagyának.

Oláh Miklós esztergomi érsek emlékezik meg így a 16. századbeli leírásában, amikor is Mátyás visegrádi palotáját a kor egyik leg-hatalmasabb és legpompásabb alkotásaként méltatja. És ezt a parancsot most a régi várnagy egy kései, lelkes utóda dr Zsitvay Tibor nyugalmazott igazságügyminiszter, a visegrádi várbizottság elnöke, híven megfogadja és össze-szedi a „leesett köveket”.

Nem nyugodott, amíg a törökök által sétrombolt tündérpalotát föl nem lelte. Szerencsés véletlen vezette kutatásaiban. Schulek János műépítész hat évvel előttről egy kis visegrádi parasztház udvarán a dísznőől mögött lépcsőzetes oldal-falra bukkant. Lemérte és legnagyobb meglepetésére ennek a falnak szélessége pontosan egybevágott Oláh püspök leírásával. Azonnal munkához láttak Zsitvayval, ásatni kezdtek és a legkülönbözőbb technikai és magánjogi nehézségek leküzdése után körülbelül négy héttel előttről fáradozásait végre siker koronázta. Megtalálták ugyanis a palota renaissance-udvarának azt a kútját, amelyről a korabeli literatúrában a legtöbb szó esik. Tizenkét méter magas volt ez a kút és negy különböző emelet magasságából zuhant alá a víz a legalsó medencébe. Nyolc hatalmas vörös márványtábla díszítette ezt a műremeket, amelyek közül háromt épségben találtak meg. A táblákat Mátyás különböző címerei díszítik.

A vörös márványkút teljesen ép állapotban levő táblái Mátyás címerével

Zsitvay Tibor dr. ny. igazságügyminiszter, a visegrádi várbizottság elnöke Mátyás király palotájának ásatásánál

Itt, ebben a palotában lakott Róbert Károly és itt született állítólag Nagy Lajos, a palota egyik mellékszárnyában, „a királynői lakosztályban”. Az udvar Mátyás első idejének gótikus nyomait viseli, a főhéher, csipkeszerű boltíveken, amelyek már napvilágra kerültek, szinte lebegni látszhatott a palota. Egy, a műtörténetben teljesen egyedülálló leletre bukkant a palota főkapujának egyik falán Zsitvay és Schulek: számtalan krónikában és korabeli feljegyzésben olvasható Mátyás hadba-vonuló seregeinek az a szokása, hogy mielőtt a király lakhelyét elhagyták, kardjukkal mély vágást ütöttek a kapun. Itt, ezekben a kövekben tisztán és pontosan látható a kardcsapások nyoma.

Száznyolcvan szobából állt a kastély és úgy látszik összes melléképületeivel együtt több mint egy kilométer hosszúságú frontja volt. Három emeleten-kint hatvan-hatvan szobára tagolódott. 10×8,26 méter volt a szobák átlagmérete.

Most kezdik kiásni a kápolnát, amelynek apszisa már felszínre került, a szentélyt okkersárga és smaragdzöld mozaik borította. A templom oldalhajójában a padozaton Zsitvay, a híres Mátyás-korabeli „szarvasos téglát” fedezte fel pár nappal előttről.

Lázasan folyik a munka és minden remény megvan rá, hogy őszig, amikor az idejű ásatásokat be kell fejezni, már csodájára járhatnak a műtörténészek a renaissance e nagyszerű maradványának.
Jubász Sári

APÁM OTTHON MARAD

IRTA: BIBÓ LAJOS

Azon a délután elborult az ég.
Anyám a varrógépnél ült. Őcsémnek, Matyinak a matrózlúzára varrta föl a gallért.

Bent egyhangú zúgással járt a gép, kint fagyos csöndességgel hulldogált a hó.

Anyám később lekönnyökölt a gépre és kitekintett az ablakon. Sokáig, nagyon sokáig nézett kifelé, akkor sóhajtott, könyvet törölt ki a szeméből, aztán halk mozdulattal fölemelkedett a helyéről.

— Csavard föl a villanyt — szölt oda hozzám.

Böske, a nővérem ugrott helyettem.

— Majd én.

Anyám befödté a gépet, kiment a konyhába. Nemsokára jött az apám. Mint rendesen, most sem szölt, amikor belépett. Homlokon csókolt bennünket, leült az asztalhoz, ott dobolni kezdett az ujjával.

Később fölneézett:

— Anyátok?

Matyi őcsém felelt:

— Kiment a konyhába. Vacsorát főz. Aztán hallgattunk, mint mindig, amikor apám is hallgatott.

Kint leszállt a sötétség, bent különösen zizegett a csönd.

Anyám hozta a vacsorát. Apám ránézett az ételre. Kelletlenül nyúlt a tálba, evett néhány falatot, akkor eltolta maga elől a tányérját.

Anyám bátortalan hangon kérdezte:

— Nem eszik többet?

Apám színtelen hangon felelt:

— Nem.

Keveset várt, akkor fölállt és megindult. Anyám utánaszölt:

— Lajos?

Apám már a másik szobában volt. Megfordult, megvárta anyámat.

— Mit akar?

Anyám intett neki, hogy halkabban beszéljen. Meghalljuk.

— Hova megy?

Apám összeráncolta a homlokát:

— Megyek.

Anyám föltekintett rá. Szelíd, mindig szomorú arcán fájdalmas fényesség suhant át. Ajka megvonaglott.

— Ne menjen el. Csak egyetlen egyszer maradjon itthon.

Apám szemében mintha sötét láng lobbant volna el. Megnézte anyámat, megnézte jól, aztán magára rántotta a kabátját és bevágta maga után az ajtót.

Anyám ott maradt állva a szoba közepén. Hosszan nézett apám után. Akkor lehajtott a fejét, lassú léptekkel odament Matyihoz.

— Alszol?

Matyi föltekintett rá:

— Nem.

Anyám lefektetett engem is. Amikor lehajolt hozzám, hogy megcsókoljon, szívemet egyszerre eddig ismeretlen fájdalmas forróság járta át.

— Anyám... — öleltem át a nyakát. — Anyám, én most megmondom... Én úgy, de úgy szeretem magát...

Anyám magához szorított.

— Ó, Istenem! — gördült végig arcán egy nagy, meleg könnycsepp.

Másnap félrehevtem a nővéremet.

— Te... — néztem a szemébe. — Tudod-e, hogy apám miért nem akar esténként soha idehaza maradni?

Böske kérdőleg tekintett rám.

— Azért, mert anyám mindig sír.

— Nem azért, hanem azért, mert anyám mindig kolbászt meg füstölt oldalast ad neki vacsorára.

Böske tagadólag rázta a fejét.

— Nem azért.

— Fogadjunk.

— Mibe?

— Fogadjunk, hogy itthon marad, ha gríz pirtasz neki.

Böskének fölesillant a szeme.

— Gríz?

— Azt, gyere, főzzünk neki mi vacsorát. De úgy, hogy anyám ne tudjon róla semmit.

Böske már futott is.

— Begyújtunk a mosókonyhában.

Rohantunk ki. Délre ragyogott a mosókonyha. Böske takarított, én hordtam kifelé a lim-lomot. Alig vártuk, hogy anyám ebéd után lepihenjen.

Megvártuk, amíg elszunnyadt, akkor ki- osontunk a konyhába.

— Keresd meg a zsírt.

— Te meg addig a gríz.

Pillanat alatt feltúrtam a konyhaszekrényt.

— Fakanál már van.

— Az nem jó, azt az újat vedd ki.

— Itt a gríz is.

— Gyorsan.

Böskének már tele volt a köténykéje. Izgatottan sürgetett.

— Csukd be a bödönt.

Futni akart, megállítottam.

— Lábás is kell.

— Itt van.

— A hagyma is?

— Hagyma nem kell.

— Dehogynem.

— Nem kell, ha mondom.

Kiugrottunk az ajtón. Lélekszakadva futottunk a mosókonyhába. Lihegtem az izgalomtól.

— Akkor szaladok, hozok fát.

Kint alkonyodott. A padlás sétatáján a galambok tisztogatták tollukat, szívem

nagyot dobbant. Apám egyszer, amikor galambot ettünk, nevetett ebéd alatt, este pedig hegedült nekünk.

— Galambot főzzünk grizzel! — ujjongott föl bennem a boldog gondolat.

Reszkettem, amikor a létrát nekitámasztottam a padlás följárójának.

— Tubi! Tubi, tubicám! — próbáltam magamhoz édesgetni a galambokat.

A téglás begyest kaptam el a sarokban. Zihálva futottam vissza a mosókonyhába.

— Galambot is hoztam! — ugrottam be az ajtón.

Böske tapsolt örömeiben.

— Jaj, de jó!

— Belesütjük a grízbe.

— Ugy nem jó. Inkább megfőzzük.

— Hogy?

— Egészbe.

Fölrohantam a konyhába a bárdért.

— Most már kell hagyma is — jelentette ki büszkén a nővérem.

Hoztam a hagymát. Nyolc nagy fejet. Böske beleaprította a grízbe.

Táncoltam a boldogságtól.

— Meglátod, milyen jó lesz.

Anyám hangját hallottuk. Bennünket keresett.

— Böske, hol vagy-tok?

Böske visszakiáltott: — Itt. Nagymosást játszunk.

— Gyertek azonnal föl. Hideg van. Megfáztok.

Odasúgtam Böskének:

— Fűjd el a gyertyát.

— Előbb fölterítünk.

Keveset vártunk, akkor fölmentünk.

— Megnézem, mit csinál anyám — mondta suttogó hangon Böske. — Te addig vigyél le abroszt meg tányért.

— Kést ne?

— De azt is.

Megkerestem apám kését meg villáját, az abroszt a tányérral a hónom alá csaptam és futottam vissza a mosókonyhába.

Nemsokára jött Böske is.

— Lehoztál mindent?

— Le.

— Akkor hamar.

Perc alatt megterítettünk.

Böske megkóstolta a grízt.

— Jó! — intett a fejével mosolyogva.

A lábasra mutattam:

— Nézd meg a galambot is.

Böske belecsipett a körme hegyével a galambba.

— Puha.

Ebben a pillanatban Burkus, a kutyánk, elvakkantotta kint magát.

A gyertyához ugrottam. Elfújtam.

— Jön apám!

Lábujjhegyen lopózkodtunk föl. Anyám, mikor megpillantott bennünket, odaszólt Böskének:

— Hozd be fiam az abroszt.

Böske arca elé emelte a kezét. A kisujjával intett neki. Anyám nem értette. Odament hozzá.

— Mit akarsz?

Egyszerre mondtuk Böskével:

— Ne csináljon anyám vacsorát. Mi már főztünk galambot.

Anyám előbb Böskére, aztán rám tekintett.

— Tüzet is gyújtottatok?

— Igen. A mosókonyhában.

Anyám lassan megfordult, benézett apámhoz a szobába, aztán hirtelen megindult. Egyenesen a mosókonyhába tartott. Amikor megpillantotta a megterített asztalt, a katlanon pedig a galambot, meg a grízt, lassú mozdulattal a szívéhez emelte kezét.

— Mit csináltak?

Böske merően nézte. Nem mert szólni.

Elszántam magamat.

— Vacsorát főztünk apámnak. Grízt meg galambot, hogy itthon maradjon.

Anyám lehúnyta a szemét. Arcáról menyeyei fény sugárzott.

Ugy indult meg, mintha nem is lett volna ébren. Főnt megállott apám előtt.

— Jöjjön... — csuklott el a hangja. — Jöjjön, nézze meg.

Amikor leértünk a mosókonyhába, Böske hevesen küzdött magával, akkor föltekintett apámra.

— Galambot főztünk meg grízt... — mondta félős hangon. — Hogy apám vacsora után itthon maradjon.

Apám lassú, messzinek tetsző mozdulattal jártatta végig rajtunk tekintetét.

Anyám mosolygott. Szemében könny csillogott.

Apám odalépett hozzá.

— Kati... Meg tud bocsátani? — mondta különös fájdalmas, meleg hangon.

Anyám nem felelt. Zokogva borult a keblére.

— Lajos... Oh, Lajos, ha maga tudná!... És sírtunk, sírtunk mind a négyen, esodálatos nagy boldogságunkban.

Nyári délután

**Nyári délután. Itt-ott egy barna pad.
Emberek pislognak hágyadtan a napba.
Gyermekek játszanak,
Bús felhők szállanak.**

**Álmos délután. Útszélén egy autó.
Elaludt talán s álmot szó a nyárról,
Nagy kocsik ballagnak,
Leányok kacagnak.**

**Álmos délután. Gyermekek játszanak,
Fakó lombok alatt bús felhők szállanak.
Itt-ott egy barna pad,
Szikrázva süt a nap.**

TURI TURGONYI ANDRÁS

Népes társaság indul horgászni. A „kis” Pethes, a két „még kisebb” Pethes, a pipa és a horgászbot

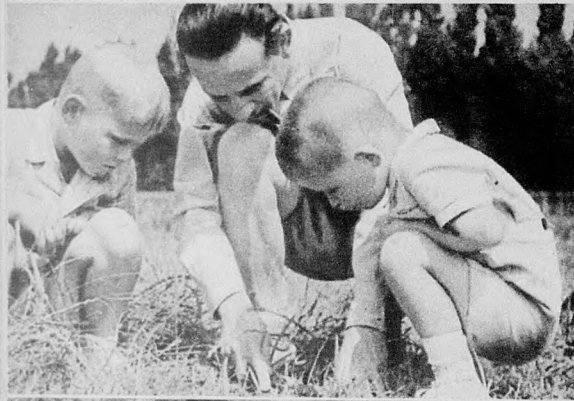
EGY KOCAHORGÁSZ KALANDJAI

avagy

PETHES FERI ESETE A
HOROGGAL, A CIPŐVEL
ÉS A... HALLAL

Nehéz dolog a gilisztával
eltalálni a horgot

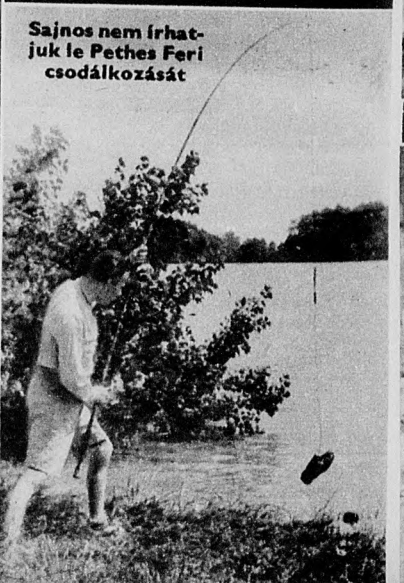
Igy kezdődik;
a három úr gilisztát keres!...

Az „igazi” horgászok is így
várják a nagy pillanatot

S ime a felelet : bekapta !
Bekapja vagy nem kapja be?...
Ez itt a kérdés

Sajnos nem írhatjuk le Pethes Feri
csodálkozását

Ilyen cipőt még jegy nélkül is lehet kapni

Erre a jelenetre a spanyolok úgy mondják: Carramba!...

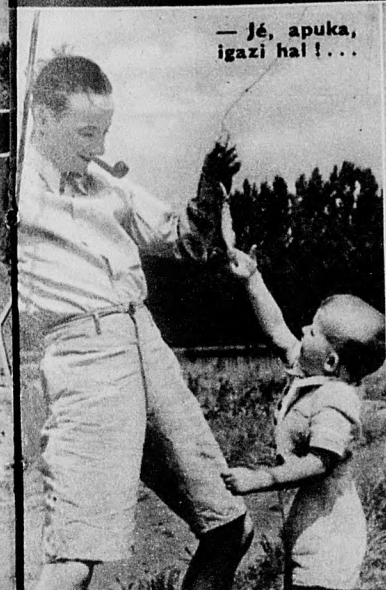
— De ne csüggedj, Feri! Új zsákmányra fel!...

Ime!...

— Na, pedzi már!...

— Jé, apuka, igazi hal!...

Ezt közelebből is megnézzük

S mint aki jól végezte dolgát... a három vitéz haza tart (Kovács J.)

Vadállat

IRTA: IZSÁK-GYARMATHY LÁSZLÓ

Az oroszlan a fészülő asztal lábánál, a perzsaszőnyegen feküdt. A sok puha selyemmel megrakott szobában szürkült. Felemelte fejét; még nem volt koros állat, csak anolyan nebulóoroszlan. Felállt, ásított, a vörös bársony ágycamiét körüljárta, széléhez végig hozzádörgölte oldalát. Levért egy selyempárnát, hátranézett kiesit rossz lelkiismerettel, tudta, ez most így nincs rendben. A fűrdőszoza ajtaja előtt felfigyelt, mintha hallotta volna nevét kiáltani:

— Mumy ! . . .

De csak képzelődött, s tovább lépett a piperés asztalhoz, hűvös üveglapjára rátolta fejét, s hosszan, alaposan, nagyokat hunyorítva szagolgatta a csiszolt üvegekéből és kenőcsös tégelyekből kiszabaduló illatokat, melyeknek együtt olyan szaga volt, mint az úrnőjének. Aztán leült a félköralakú, üveges alkoverésben, nézett alá a süllyedő domboldalra és távolabb a város fényeire. Melegséggel gondolt úrnőjére, e friss, jószagú teremésre, aki sokat cirógatta, jó hússal etette és hideg vízzel itatta. Most nem volt itthon. Aggályosan, egy fiatal lord merevségével figyelte nagy, domború szemével az üvegalkovon át a szemközi domb messzi hajlatát. Izmaiból vonzotta a levegős távolság. Békés, vastag fejét egészen a hideg üvegtáblához nyomta és elmélázva tömör fogcsorát lapongatta nyelvvel.

Úrnője, a színésznő, lent volt a városban, mert látni kívánta Alexet, a szépjárású férfit, akit szeretett. A reggeli szereptanulás és a próba kifárasztotta, az esti előadás kötelessége idegesítette. Ezért most kellett a társaság, amelyben érdekes személynék számított; rózsaszín és fekete egyberakású csipkeruhájában karesün, bár ezzel össze nem illően ernyedten dőlt hátra a kerevelten.

— Tulajdonképpen egy ki nem aludt, rosszkedvű kis hölgy volnék — gondolta, — de jó darabokban játszom, pazar lakásom van, s Alex olyan zárkózott természet, hogy mindig találni benne valami elérnivalót.

Alex szokott mosolyával közeledett:

— Kedves, azt hiszem, még nem mondtam, hogy én jövő héten elutazom — szólt s letelepedve cigarettára gyujtott.

— El? Hogyhogy? . . . Mennyi időre?

— Oh, hosszabban. Ezen még nem is gondolkoztam . . .

A színésznőben valami sírni kezdett belül, gyerekesen; gyakorlottságával elhölve figyelte magát. Sokszor gondolt arra, majd Alex felesége lesz, templomban esküsznek, s majd tervezik a lakásukat. Most így szólt:

— Milyen nyugodt a hangod! . . . Persze, most arra gondolsz, hogy egyszer, régen azt mondtam: addig maradj velem, ameddig úgy sem tudnál elmenni. Most nyugodt a hangod . . . jó memóriád van.

A férfi nagy füsttölcsért fújt:

— Ismered a nyugtalanságomat! De amíg elutazom . . . ma színház után megvárjalak?

— Ah, nem — felelte gyorsan, egyszerűen a másik, de nyomban aztán forrón érezte, hogy most nagyon megalázták és gyűlölettel mondta:

— Hogy mersz ilyet ajánlani, te gyalázatos!

— Az élet játék — és fölényesen nevetni próbált a férfi. — te tudod legjobban, színésznő vagy — és kedvesen elismerő mozdulatot tett a tenyerével.

A színésznőt hirtelen fásultság fogta el, arra gondolt, hogy e percben néhány évet öregszik, a bőr a szeme alatt, a bokája, a veséje, a gyomra — mind öregszik. Zsibbadtan nézte a férfit, az ismerős, síma hajszegletét a füle mellett. Meg kell bocsátani most neki, gondolta, ahogy az egész életet meg kell bocsátani. S inkább csak kíváncsian, szinte orvosi, gyengéd egyszerűséggel kérdezte:

— Már nem szeretsz?

— Mindig olyan szép voltál . . .

— Szép . . . — ismételte és most érezte először az életétől idegennek ezt a szót. A szomszédos ételes asztalkáról sósrudakat és narancskonyakot hozott. Visszajött, leült, az asztalra könykölt, karjára támasztotta arcát, s megint az előbbi szakszerűséggel, csendesen mondta:

— Te aljas.

Alex nem értette a hangsúlyt, s zavartan, készségesen felelte:

— Boldoggá tettelek, ne tagadd!

— Boldoggá, te . . .

— Azt hitted, téged örökké lehet szeretni?

— Nem . . .

— Hát mit hittél?

— Nem is tudom . . . — és most valóban úgy érezte, hitt valamiben erősen, egyedül csak abban, de nem lehet tudni mi volt!

— Női ostobaság — mondta a férfi.

A színésznő szemébe könny szökött. „Női ostobaság” — hallotta, s apró kislánynak érezte magát. Olyan tanácstalan, árva, meghatározhatatlan volt, hogy sírnia kellett. Talán elhibázták a szerelmüket Alex-szel: ő soha nem mutatta magából ezt a kislányt, csak a dámát, s talán ez volt a baj, emiatt tud most Alex elmenni. Pedig az a kislány bent, az elmulhatatlan, örök, biztosan ez a lelke is, s ha valaki ezt szeretné meg, az lenne elpusztulhatatlan kötés . . . Anyyira hitte ezt s oly szépnak érezte, hogy még jobban könnyezett.

— Ne sírjon — mondta a férfi kényelmetlenül.

— Mint egy árva kislány, úgy-e? — szólt a nő könnyein keresztül fölényes mosolygással. Ezt a módot színházi érzékével el-

mulaszthatatlannak vélte. Aztán ezt kérdezte a férfitől:

- Mit fogsz csinálni? ...
- Semmit. Amit a többi férfi, ilyenkor ...
- Nem szégyelled magad?
- Néha aggódom, hogy öregszem ...

válaszolta könnyedén.

— Gondolod, hogy jó ilyen léha szavakkal elválni?

— Inkább így, mint sirva. És te mit csinálsz majd?

— Gyűlölöm a kérdéseidet.

— Amíg jön valaki, akinek a kérdéseit majd szeretni fogod ...

Mint egy színdarab főlényeskedő, kicsit fájószívú civakodói búcsúztak el; de a nő valahogy nem hitte az egészet. Titokban remélte, hogy este előadás után mégis eljön Alex a színészkijárához s az út szélén ott áll majd világítólámpákkal az autója. És akkor van még egy hét búcsúzásra; mert így, az élet helyett sokszor egy hét előtt is meg-alázkodunk.

Alex nem várta az előadás után. Az ucca lámpafényeivel és siető embereivel támadóan közönyös volt. Botorkálva indult el, sebesen lélegzett, a vére a halántékán dobogott. Önkéntelenül hazaindult, hátha ott vár rá ... A ház sötét volt. Az ajtókat csapkodva járt végig a szobákon, budoárjában megtorpant a tükre előtt, mintegy számadásnál. mereven nézte magát, szép-e? Sebesen emelkedett a melle, arca foltosan vörös volt, mint egy fiatal lányé szaladás után. Szerette, most valósággal imádta magát, egész eszméletével elveszett a tükörcsülvény él. sudár szépségében, mikor hátul a rekamié megreccsent. Odanézett, az álmából ébredt oroszlán közeledett feléje. Még egy kis reménye volt most ez a zaj, hogy Alex elbújt itt ... De a nagy sörényes állat jött és izmosan, szenvtelenül megállt mellette, mint aki becézést vár. A színész nő belerúgott az oldalába.

— Mit ijesztgetsz te ...

Az állat szeme az álmoság homályából éberre nyílt.

— Mit nézel, mit nézel! ...

Olyan tekintélyesen és testesen és követelőzően állta el útját a vastag állat, hogy csak fokozta dühét. Dacosan, a legelkeseredettebb, legelszántabb nő pózában megfeszítette most magát, ami kissé egy második felvonásbeli függönyjelenet volt; vérbeborult gondolataival a lomposfarkú, erős állat mögött va dont látott most, síkságot, irtózatot kiterjedésű tájakat, melyeken észvesztő szokott lenni az állatok támadó rohanása. Most örült, hogy itt, így szembeállhat vele, még feszesebbre, karcsúbbra húzta derekát, démoninak érezte magát, s úgy hitte, senkivel szemben nem veszthet ...

— Mit nézel te ... oroszlán! — suttozta merev torokkal, s most először szólította így és selyemcipőjével belerúgott az állat puha pófájába, aztán újra a szeme alá. Hevült-ségtől hirtelen elindult az orrávére. Előre fröccsent, néhány csepp reá az állat fejére. Az oroszlán felszimatolt, szeme villámlott.

Déliháb

A NYÁR örömeit elrontja a fejfájás és a rossz közérzet

ilyenkor segít a
Pyramidon
TABLETTA

izmai végig a testén megborzonek, nőtt, magasodott, vékonyá, rugalmassá lett, már nem illett e puha szobába, aztán félig tátott szájából szakadó hörgés recsegett fel. A színész nő velőtrázó sikoltással felszakította a fürdőszoba ajtaját, de az állat már ugrott, megnyúlt testtel, első lába lecsúszott a nő derekáról, s felső lábszárán hasította le a selyemruhát és belevágott a húsba. Most, ebben a pillanatban a színész nő be tudta tenni az ajtót, a fürdőkádra esett, hallotta az ajtón át az állat reszkető, hörgő üvöltését. Kulcsra csukta az ajtót. A csapból vizet eresztett, néhány mozdulattal megmosta orrát és lábát; bent csörömpölve feldől egy asztal. Az előszobából telefonált még a mentőknek, mondta, hogy egy oroszlán kell megfogni. Aztán elajult.

Mikor kinyitotta szemét, reggel volt, ágya mellett a színház rózsacsokra; combján nagy kötés nehezedett. Távobbb két fehér-köpenyes orvos suttozva beszélgetett:

— ... bolond színész nő, öregem. Azt hitte, örökké játszhat vele, egyszerűen nem vette tudomásul, hogy a másik vadállat ...

A szobába makacsul besütött a nap.

A Teleki-tér sztárja:

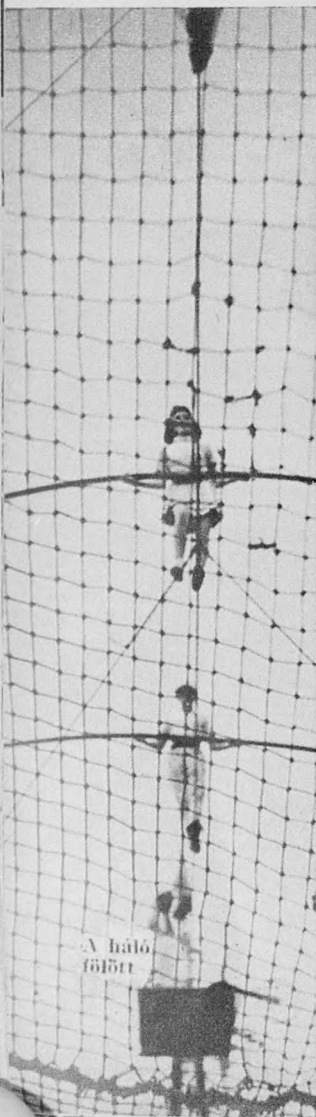
A NÉGY BALDIÓ

Publikum a „kiskapuban”

A budapesti közönség nagyrésze nem is tudja, hogy a margitszigeti szabadtéri előadásoknak a VIII. kerületben versenytársa van. A Teleki téri szabadtéri előadások természetesen nem vehetik fel a versenyt a Szigettel sem a színészek, sem pedig a kiállítás terén, de a környék lakossága körében úgy a szereplők, mint a produkció nagy népszerűségnek örvend.

Minden este — vasárnap kétszer — a négy Baldió produkálja magát a Teleki téren, helyesebben a Teleki tér fölött.

Megszabott belépődíj nincsen, mindenki tetszése szerint ejti nikkel- és vaspénzét a perselybe, amelyet körülhordanak. A művészek szerint, sajnos, az erkölcsi siker általában nagyobb, mint az anyagi eredmény. A Baldiók tényleg nem panaszkodhatnak a sikerre. A három Baldió-fiú és a szülő Baldió-lány a Teleki tér legnép-

A háló
161511

A négy sztár együtt

Az öltöző
és jegypénztár

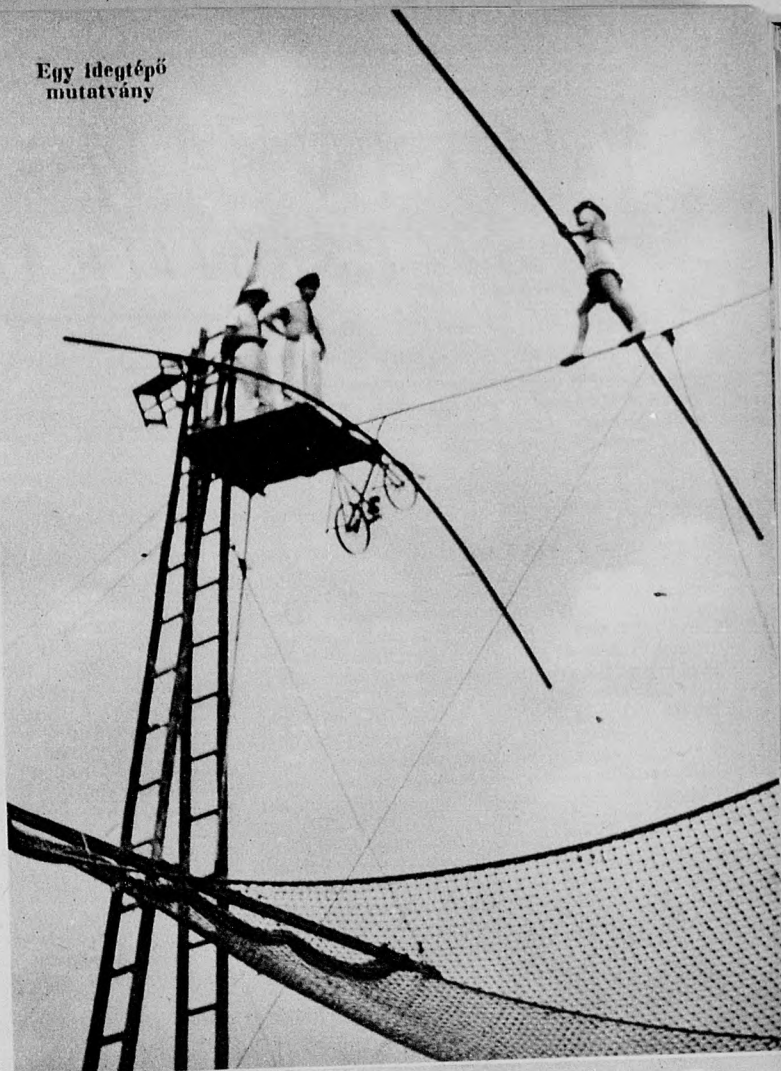
szzerűbb és legismer-
tebb személyiségei.
Már délelőtt köréjük
gyűl a törzsközön-
ség, hogy végignézzék
a próbát, illetve a
tréninget. A Baldió-
rajongók a kiskapu-
ban (ez esetben a
cikakuszkocsi ajtajá-
ban) várják kedven-
ceiket s elhalmozzák
őket a sztároknak
járó figyelem min-
den jelével. Este
pedig már egy órával
a kezdés előtt fog-
laltak a jó helyek,
különösen a téren
állószerkeszköcsikát
lepi el előszeretettel
a törzsközönység, úgy-
látszik, ezek az or-
móttan kocsik a pá-
holyüléseknek felel-
nek meg.

Az esti produkció
végén nyilatkozatot
kértünk a Baldió-
csoporttól. Csak egy
mondattal feleltek:
— Hálásak len-
nénk, ha a távolabbi
városrészek közön-
sége is megnézné né-
ha mutatványunkat.

Tolmácsoljuk a
Baldiók kérését. Tes-
sék paranesolni bu-
dái, szentistvánvá-
rosi, belvárosi urak
és hölgyek, lehet tó-
dulni a Teleki térre.

Aki minden produk-
ciót végignézz —
és fizet...

Egy idegtépő mutatvány

A gyerekek, a leghálásabb közönység

NAGYANYÁM- SZÉPSÉGTITKAI

IRTA: BOZZAY MARGIT

Nagyanym a világ legszebb és legfiatalabb nagymamája volt. A fiatalágát úgy értem, hogy hetvenhat éves korában, amikor meghalt, nem volt ránc az arcán, a szeme olyan kékén és édes derűvel nézett a világba, mint egy gyermeké és bár 178 cm magas volt, nem nyomott többet hatvan kilónál. Igaz, szőke hajában volt egy ezüstfehér csik és itt-ott néhány ősz szál, de az úgy hatott magas, sima homloka felett, mintha az érdekesség miatt lett volna ott.

Végtelelenül szerettem nagyanyámat. Tökéletesen megértettük egymást és a legjobb barátok voltunk. Mindig mindenben kedvében jártam és mindent úgy csináltam, ahogy kívánta, mert meg voltam győződve, hogy nála jobban senki sem tud semmit.

Mindennap, télen, nyáron hat órák kell. Igaz, hogy kevés kivétellel mindig tíz órák fektüdt. Első toalettfél percek alatt elvégezte, azután nekiállt a szobalánnyal együtt takarítani. Minden bútor alól ő söpörte ki a port, az egész lakásban ő törölte fel a padlót, ő ment leírán a képeket letörölni, ő hajladozott, hogy minden asztal, szekrényláb tiszta legyen. Egy vele egykorú barátja — elhízott, nehézkesen mozgó, szuszogó hölgy — egyszer előltem kérdezte, hogy miért csinálja ezeket a fárasztó dolgokat, amikor körül van aki meglegye helyette. — Mert nem akarok elhízni és meg akarom tartani a hajlékonyságomat — volt az egyszerű felelet. Harisnyáját is erre való tekintettel mindig állva húzta fel és cipőjét is állva fűzte be úgy, hogy lábát fellette egy székre.

Étkezése nagyon egyszerű volt. Amikor körülötte az igazi békevilág finom és drága ételeit fogyasztották, ő főzeléket, salátát, gyümölcsöt evett. A délelőtti és délutáni osonnát nem ismerte és este mindig tejet, aludtfejet, mézet, vajot meg fekete rozkenyeret fogyasztott.

Soha egyetlen pillanatig sem láttam munka nélkül. Délelőtt a háztartása, délután a kézimunkája foglalta el. Rengegetet kötött és ha a legszebb állórt csipkemintát is kötötte a női harisnyák felsőrészére vagy a legapróbb simafordítottat a férji harisnyákéra, a regény mindig ott volt előtte és közben mindig olvasott.

Minden délután ágyban aludt. Közvetlen ebéd után fektüdt le és ágyban maradt egy órát. Ez alatt az óra alatt mindig volt az arcán valami, az időszaknak megfelelő zöldség vagy gyümölcs-pakolás. Volt néhány sűrű vászonból készült álarca, amit hátul kötével össze lehetett kötni. Erre felkenete a nyersen ledarált parajt, frissen reszelt uborkát, almát, körtét, kissé megzúzott eprel, szőlőt, szeletbe vágott narancsot, banánt, paradicsomot és az álarcat az arcára kötötte. Így aludt, sőt ha felébredt, így olvasgatott, amíg az óra letelt. Akkor gondosan megmosakodott, délutáni ruhába öltözött és leült a kézimunkája meg könyve mellé vagy vendégségbe ment, esetleg vendéget fogadott.

Éjszakára mindig sűrű tejszínnel kente be arcát. Megvárta, amíg bőre beitta, illetőleg, amíg megszáradt rajta a tejszín és csak azután fektüdt le.

Fürdés vagy pihenés közben gyakran rakott a szemére langyos kamillás borogatást. Azt mondta, ez egyaránt remek szer a szem fáradtságának elmulasztására és a bőr láplálására.

Az 1891-es években a púder még nem volt mindennapi dolog. Sőt. De én nagyanyámat soha sem láttam púder nélkül. Még akkor sem, amikor nagytakarítást csinált, mert a nőknek azok közé a nagyon ritka példányai közé tartozott, akiknek az a véleménye, hogy munka közben is rendesnek kell lenni, sőt mindig számítani kell egy váratlan látogatásra.

Hu délelőttönként, amíg dolgozott, nem viselt magas cipőt, a bokája mindig be volt pólyázva. Persze abban az időben nem volt még ideálpólya. De nem azért volt ő leleményes és ügyes, hogy önmagától is rá ne jöjjön, hogy a ruganyos pólyát meg is lehet kötni... Kötött is finom cérnából, vékony tűkkel, a sima és fordított szemek ravasz változtatásával olyan ruganyos pólyát, hogy azóta sem láttam különbet.

A legtöbb munkához kesztyűt viselt. A család férfitagjai minden elviselt fehér bőrkesztyűt neki adtak, amit ő belülről valami kenőccsel bekenet, és ezeket viselte azoknál a munkáknál, amelyek a kéznek ártanak. De meg is volt a haszna, mert bár sokat dolgozott, keze és körme olyan volt, mintha örökké azokat ápolta volna.

Hetenként egyszer csinált arcgőzölést is. A vízbe, amit a gőzöléshez használt, nyáron egy jó csomó zöld petrezselymet, télen egy marék kamillát tett. Mindig nyitott ablaknál aludt, lehetőleg nem tartózkodott olyan szobában, ahol dohányoztak és soha egyetlen csepp szesz nem ivott.

Nagyon szép volt... Azt hallottam, még túl az ötvenen is megfordultak utána és tudom, hogy még túl a hetvenen is ráncatlan volt az arca.

Igen, még egyet... Hetenként egyszer egész nap böjtölt...

Nőknek
a
nőknek

IRJA:
HATTYASY KATALIN

Falevélszín

az őszi divat, amely már a nyárvégi strandholmira is előretelített. Sok kabát készül a szalonnákban ebből az elegáns, barnászöröses-zöldes-bronzszínű színből, amellyel legfeljebb csak az állott mustárszín, azaz a nagyon sötét, barnába hajló mustársárga veheti fel a versenyt népszerűségben. Talán bevállalják, talán nem — néhány divatszalonnak az a törekvése, hogy szakít az úgynevezett őszi színekkel s a puha, lágy, melegséget árasztó színek helyett a pirosat favorizálja. Piros őszi kabát, piros sportkabát, piros mellény. Mindenestre élénk, fiatalos és feltűnő szín, amelynek eddig csak nyáron volt igényjogosultsága a divatban, a gyakori kísérlet a piros bál ruhákkal például évek óta nem válik be, mert a hölgyek valahogy érzik, hogy ez a feltűnő szín, amely víz partján, erős napsütésben hangulatos, másutt nem elég finom hatású.

A pettyes anyagok térhódítása változatlanul tart s ha

így haladunk, nemcsak az őszi szezonban jut szerep a pettyes tweedeknek, hanem a babos selymek bevonulnak a báltermekbe is. Már el is készült az első bál modell, igaz, hogy csak rajzban: zöld pettyes estélyi ruha, vállrahajló, nagyon rövid japán ujjal, a derék erősen húzott, a szoknya is, közben pedig a derékrészen méregzöld taft az összekötő, mintegy ötven centis, fent és lent kiesesosodó sávban.

Az elkövetkezendő nagy szezon főszíne állítólag a fehér lesz. Ennek leginkább a menyasszonyok és az újasszonyok örülnek, mert a menyasszonyi ruhát így nagyszerűen használhatják később is.

A színösszeállítás is nagyon kedvelt lesz. Sok őszi kabát készül fekete sima szövét és szürkefekés anyag összeállításából. A ruhák legnagyobb részét pedig két, sőt háromféle anyagból tervezik. Azt hisszük, ez az idők jele, mert ez a háromféle anyagból „összehozható” alakításra szerfelett alkalmas modell inkább háborús jellegű, mint a rendfokozatos kalapok és az arany repülőgömbös kabátok voltak.

Sötétszürke
vitorlanadrágban,
ugyanilyen kis
kabátban és fehér
apaesblúzban még
a sportolás is
könnyebben s fő-
leg elegánsabban
megy

Lilaalapú empriméruha, érdekes, egyszínű lilából húzottan készült vállrészsel

Friss divathírek

Ujra divatosak lesznek a derékig érő pelerinek. Az úgynevezett ruhakabátoknál szinte elmaradhatatlanok. Készülnek a körgallérok egészen rövid, vállat betakaró formában is, de népszerűbbek lesznek az alakot magasztó, hosszabb formák.

A nálunk oly népszerű karton „parasztszoknyát” New-Yorkban chintzanyagból, még sokkal ráncosabb formában — meztőláb mutatták be a manókenek az egyik divatbemutaton.

A rövid és hosszú szoknyák újabban úgy hatnak, mint a hajdani alszoknyák. Ráncosak és alul két fodor díszíti őket, akár a térdnél, akár a bokánál.

Ujra divatos lesz a háromnegyedes és a hétnyolcados kabát, nagy zsebekkel, különböző színű, eset-

Harangszoknyájú vászonruha széles, piros övvel

leg kombinált tweed-anyagokból, elől csupán két óriási gombbal.

Uj model: sötét, „állott-mustár” színű sima, szűk ruha, elől férfiing-gombokkal. Uj estélyi-model: fehér felsőrész, elől vízszintesen elterülő masnival, piros taft szoknyával.

Amerikai divat szerint a női szájakat ezentúl nem vastagítják, hanem megnyújtják. A szegleteknél mintegy fél centivel tovább húzzák a szájakat az eredeti végződésénél. Ezentúl tehát — ha a divat beválik — még nagyobb szájuak lesznek a hölgyek.

A ruha anyagából készült táskákat hozták divatba Amerikában. Érdekes újítás, hogy az áruházakban külön erre a célra készült „rámákat” árulnak, csontkereteket, amelyek belül bélelt, kész retikülök, csupán a két külső oldalukra kell a szövetet ráhelyezni s a csont-rámát lecsukni. Ilyenformán minden ruhamaradékból készíthetünk egy perc alatt — új retikült.

Láttunk tündérszép berlini modelleket, amelyeknek a szoknyája igen rövid volt. Nappalra öt centivel térd felett van a ruha hossza, estére pedig térdigérő toaletteket készít az egyik nagy német divatház. Nem tudni, az anyagtakarékoskodás diktálta-e ezt az ötletet, avagy pedig az a tény, amelyet a mai álmoskönyv is bizonyára felölelne: szép női lábat látni — nem rossz.

A nyári pettyesen kívül a divatversenyben futott még: esikós, mely folytatja karrierjét szeptemberben

Nadrág, szoknya, vagy nadrágszoknya?

Hölgyek sportolásánál nem csupán a sportszerűség, hanem az elegancia is fontos. Még mindig gyakran vetődik fel a kérdés: melyik a legpraktikusabb, legszebb, legkényelmesebb, a nadrág, a szoknya vagy a nadrágszoknya? Erre csak ez lehet a feleletünk: kinek a nadrág, kinek a szoknya, kinek pedig — a nadrágszoknya. A kinek kereső atakja van, mindhármát hordhatja.

Néhány egészen új, részben még csak rajzban meglévő sportöltözék: sárga, mérsékeltlen bő szoknya, baloldalon nagy, kétrészes, elálló „kalauz-zsebbel”. Barna krokodílvív jár hozzá és tisztafehér angórapullóver, amely egészen magasan, nem a nyaknál, hanem a nyakon záródik. A pullóveren semmi dísz nincs. Érdekes, ötletes és aranyos újítás: az egyik sportpullóver zárt nyakrészét két oldalon két piros szív húzza le. A szív közepén parányi „öröknotesz” van, amelynek zsírpapírára férfi-nevet írnak. Ha a név többé nem időszerű, felemelik a papírt, eltűnik az írás és a szív

Világoszürke hosszú nadrág, esikos, cipzáras felsőrészrel, húzavirágkék fértkabáttal

közepébe Pista helyett Jóska kerülhet. Háromnegyedes, övvel testhezszorított sportkabát, szürkeköcskás tweedből. Nagy elálló zsebek és barna fagombok díszítik s természetesen barna felszerelés is illik hozzá. Széles piros öv díszíti az egyik csukaszürke sportruhát, amelynek szoknyáján is, kabát-káján is a szokottnál jóval kisebb zsebek vannak.

Különös divat életrekeltségével foglalkozik egyik szalónunk, Párizsból kapott ötletek nyomán: angolos anyagokat franciásan, franciás anyagokat angolosan szab. Krep-szatén blúzt kihajtott fazonban, csikos, köcskös anyagot pedig húzottan, masnival készít. Érdekes és furesa.

Barna nadrágszoknya és kabátka, piros pullóverrel

A peregrinus

Irta: PÉCZELY JÓZSEF

Esteledett. A határból lassan szállingózni kezdtek a napi munkában kifáradt emberek. Hármásával, négyesével bandukoltak hazafelé a poros úton. Ásó, kapa, kasza a vállukon...

Amint ott nézdelődtem a kapuban, egyszer csak látom ám, hogy a Keszi Molnár Jánosék háza felől egy zöldesszürke felleghajtó közeledik... Hát az ki lehet? Hogy nem falubéli, az bizonyos.

Amint a felleghajtós ember a malomig ért, hirtelen átvágott az úton, egyenesen felém...

— Nini! — szaladt át a fejemen — Zsiga bácsi volna?

— S csakugyan.

Akkor már négy-öt esztendeje nem láttam az öreget. Azelőtt fölkeresett minden évben. Néha kétízben is. Ha erre vezetett az útja, beszólt. Pedig sokszor vezetett erre, mert az országút volt mindene... Azt járta, azt taposta télen, nyáron. Hozta, vitte a hírt messze vidékről, messze vidékre. Ismerősöknek, rokonoknak, jóbarátoknak...

Kedves vendég volt az öreg mindenütt. Egy télen át itt betegeskedett nálunk. Régen volt.

Multjáról nem beszélt soha. Ha kérdeztem, elkomolyodott s csak a fejét lógatta. Nem lehetett belőle kivenni, hogy mi tette... peregrinussá.

Amint Zsiga bácsi vontatott léptekkel a padig ért, őt ujjával végigfésülte bozontos üstökét s halkán köszönve leült a fal melletti lóca végére.

— Hogy s mint? — tudakoltam.

Nem kézbesítik kétszer a lapot!

Figyelmeztetjük és kérjük a biztosításo-előfizetőket, hogy sziveskedjenek otthon tartózkodni, amikor a kézbesítő a lapot kihordja, mert a kihordó nem köteles kétszer kimenni azért, hogy a lapot átadhassa. Ha nem vette át először vagy nem intézkedett, hogy a pénz valamely hozzátartozója révén a kézbesítő kezébe kerüljön, úgy a kézbesítő nem tartozik másodsor is kivinni a lapot. Ebben az esetben természetesen az a veszély fenyegeti, hogy megszűnik a biztosítása.

Csak úgy immel-ammal felelt.

— Sehogy.

Szánakozva néztem az öreget. Ilyen rossz borbén még nem láttam soha. Tagadhatatlan. Azelőtt is nyüttes volt, de mintha csak acélrúgóra járt volna a teste-lelke. S most összetörve, benuktan ült mellettem. A lelke, tudj Isten hol kalandozott. Talán annál a sötét pontnál, mely évtizedek óta úzi, hajtja pihenés nélkül.

Egyre jobban és jobban meggörnyedt a dereka... Hirtelen összerezett. Majd megrázta deres fejét s hosszasan rám-nézett...

Már kényelmetlen volt a kutató tekintete, amikor lassú, tompa hangon megszólalt:

— Elmondom...

Aztán, mintha csak magamagát biztatta volna, megismételte:

— El... elmondom... Valami azt diktálja...

Megfogta a kezem s szaggatott hangjában benne reszketett a lelke, amint beszélt:

— Még így sohasem éreztem magam... Nem tudom, mi van velem... Napok óta zsibbadt a testem, lelkem. Egyszer-egyszer forróság önt el s úgy megmarkolja valami a szívemet, hogy a lélegzetem is eláll. Látomásaim vannak. Nemesak este, éjszaka, hanem nappal is. A porban, a zöld fű között vért látok. Sok piros, meleg vért. Tudom, hogy nincs ott, de látom...

Maga elé nézett. Le a földre. Hosszasan. Egyszer-egyszer megrándult a teste. Mintha láthatatlan kezek bökdösték volna.

— Öltem... — suttogta úgy magamagának.

Megejtette a fejét s aztán hangosan kimondta:

— Gyilkos vagyok...

Megdöbbenve néztem az öregre, ki szemrebbenés nélkül a gyalogút porondját vigyázta, melybe öntudatlanul karikákat rajzolt a botja szeges végével...

— Régen történt... Több, mint negyven esztendeje... Tanító voltam Kurjantón... Szép kis ház, kert... Gömbölyű képű, mosolygó szemű kislányok, bumfordi-fejű fiúk... Egész kis sereg...

Ellegyintett maga előtt a kezefejevel.
— Egy éjszaka különös neszre ébredtem. Puffogásra, dübörgésre... Mintha a házam falát ásták volna... Hallgatóztam... Tisztán kivettem, amint a balta vagy az ásó bele-beleütdök a falba. Majd azt is, amint a vályogokat fessegették, mozgatták... A kamaránál... Fölkaptam a puskámat s vigyázva kimentem...

Megesővált a fejét s nagyot sóhajtott...

— Ha akkor mélyen alszom... vagy nem vitézkedek... ma is ott élhetnék. Nyugodtan. Volna feleségem, gyerekeim... De így?...

Megbillegettette az ujjait.

— Kimentem... A ház hátulján, úgy tíz, tizenkét lépésnyire a saroktól sötét tömeget láttam. Igaz, volt ott egy galagonyabokor is... de az egészen kis bokor volt. Az árnyék meg kétszer, háromszor akkora... Pár pillanatig vagy percekig mereven néztem a sötét árnyéokra. Ember?... Bokor?... Néha úgy láttam, hogy nagyobbodik, néha meg, mintha zsugorodna. A szívem egyre hangosabban kezdett verni... Odakiálltottam:

— Ki van ott?

Nem felelt senki.

Ekkor úgy tetszett, mintha az árnyék a falhoz lapulva felém lopakodna. A lélegzetem elállt. Mutatóujjam a ravaszra tévedt. Megrándult... Löttem...

Hogy meddig álltam ott mozdulatlanul, nem tudom... Néztem előre mereven, ujjam a másik eső ravaszán... Aztán azt láttam, hogy az lrtás felől egy kezilámpás pislákoló fénye közeledik...

A papom volt...

Elmondtam neki a történeteket, mire megvizsgáltuk a terepet.

A fal ki volt ásva. A galagonyabokor mellett. De embernek se hirt, se hamva. Már éppen el akartunk menni, amikor a papom fölkiálltott:

— Vér!

Mintha fejbe ütöttek volna, megtántorodtam.

A vér nyomán pár száz lépésnyire egy összekuporodott embert találtunk. Feje, ruhája esupa vér. Lehajoltam, letérdeltem mellé. Nyöszörgött...

Zsiga bácsi néhány pillanatig szótlannul nézett maga elé s csak azután folytatta:

— Félegyházi juhász volt... Másnap meghalt.

Kesernyös mosoly játszadozott az arcán, amint a szájaszélén kieresztette:

— Engem meg... Tölmentettek.

Elhallgatott.

Már készülődni kezdtem befelé, amikor az öreg újból megszólalt:

— Azóta járom a világot... Keresek valamit... Azt, amit tudom, hogy sohase találom meg... Majd, csak odalenn...

Törv. védve 67.951. sz.

kai készítmények. Egyszeri kísérlet meggyőzi Önt e készítmények megbízható jóságáról.

Citrom kenőcs szeplő ellen

Citrom fényvédő crème

Citrom fényvédő púder

Citrom zsíros kenőcs éjjelre

Citrom nedvdús crème, nappalra, púder alá

Citrom olaj, arctisztításra

Citrom ráncalanító olaj

Citrom arcvíz, fényes, mitesszeres, zsíros arcbőr

és pattanas ellen

Citrom púder, minden színben

Citrom crème rouge, színezése rózsaszírommal

Citrom kölni

Egyéni arc- és fénykezelések. Hajszálirtás. Villánykezelés. Testaranyítás. Megtanítjuk hölgyeinket készítményeink otthoni helyes alkalmazására.

SCHADEK ANTALNÉ

kozmetikai intézete

Budapest, IV, Vél uca 9. I. 3. Corso mozi ház.
Vidéki szétküldés az összeg beküldése mellett, portóköltés P —.70.

S a földre ütögetett a botjával.

— Nem úgy van az! — mondtam. — Hisz tolvaj volt! Rabolni s talán ölni is akart!...

Mentegetni akartam önmaga előtt. Meggyőzni. De az öreg leintett.

— Vetted el te már valakinek az életét?

— Nem.

— Akkor hallgass!

S a szívére ütött.

— Itt szorít azóta! Itt!

— Menjünk be bátyám! — mondtam az öregnek.

Felállt a lócáról. Verejtékező homlokát végigtörölte a kabátja ujjával. Megrázta a fejét s elfordulva nekivágott az országútnak. Mintha friss erőt nyert volna, sebesen szedegette a lábait. Zöldesszürke felleghajlója csak úgy úszott utána a poros levegőben...

Utána kiálltottam:

— Bátyám!

Vissza se tekintett. Csak ment, ment előre... Egyszer-egyszer még kibukkant a házak, fák, bokrok mögül, aztán eltűnt...

Sohase láttam többet.

DÉLIBÁB HUMORA

LEDŐS TERMÉSZET

— Ne félj, nincs semmi baja a szakácsnéknak, csak kissé fél az egerektől.
(Evening Post)

Színházi baleset

— Direktör úr, egy ember leesett a karzatról a földszintre. Mit csináljunk vele?
— Mindenekelőtt fizetlenség meg vele a helyárkülönbséget.

Fogas kérdés

— Mondd, papa, mi az a világűr?
— Ejnye... nem tudom neked elmagyarázni, pedig határozottan érzem, hogy a fejemben van.

Ügyes válasz

— Uram, önnek az alkohol a legnagyobb ellensége.
— Lehel, de én már az iskolában úgy tanultam, hogy az ellenségeinket szeretni kell.

Gyermekszáj

— Jancsi, Jancsi, rettenetes gyerek vagy. Megint csupa lyuk a nadrágod.
— Tudom, mama. Ugyanis sajtkereskedést játszottunk és én lettem az emmentáli.

Mai világ

— Bolond világot élünk. Képzeld, nekem ma a fiam a gyermeknevelésről tartott előadást.
— Tölem meg a nagybácsim kért kölcsön tíz pengőt.

Barátnők

— Azt beszélik, drágám, hogy Lajos csak azért vett el, hogy az adósságait kijelhesse.
— Szemenszedett hazugság. Lajosnak ez az ágában sincs az adósságát kijelteni.

CSAK UDVARIASAN

— Boesánat a zavarásért, Kovács úr itthon van?
— Nincs kérem. Az udvaron egészségügyi sétáját végzi.
(Simpl.)

IKREK

— Ikrek vagyunk és a testvérem azért hord szakállt, hogy megtudjanak különbözteni egymástól bennünket.
(Illustration)

Ügyes horgász

— Uram, féltőre nézem önt és azt látom, hogy a kifogott nagyobb halakat visszadobja a vízbe, a kisebbeket viszont félre teszi. Más ezt fordítva csinálja.
— Igen, de nekem otthon csak egy kisebb lepszim van, amiben nem tudnám a nagyobb halakat megsütni.

Mai gyerek

— Mondd meg nekem, fiacskám, hogy ki győzte le a filiszteusokat.
— Nem tudom, tantító úr kérem. Még nem olvastam a mai sportlapokat.

Szerkesztői üzenetek

Be nem kért kéziratokat, rajzokat, fényképfelvételeket vissza nem küldünk, meg nem őrzzük, azokért semmiféle felelősséget nem vállalunk. Kérdésekre csak e rovatban válaszolunk, levélben még válaszbélyeg beküldése esetén sem adunk választ. Csak egy kérdésre válaszolhatunk.

B. S., Beregszász. „Élet” című novellája kissé kezdő írásmű, nem közölhetjük. — C. K., Váe. Ne kísérletezzék vele, forduljon szakorvoshoz. B. N. I., Győr. A lapkorlátozás miatt csakis hivatalos írók műveit hozhatjuk, sajnos, ők is panaszkodnak, hogy ritkán kerül rájuk sor. Kéziratot nem őrzzük meg. — Sz. Judit. Kissé érzélgős az írása, kedves Judit! Miért? Irjon realisabb dolgokat. — Mimóza, Kolozsvár. A gyár címét, sajnos, nem adhatjuk meg, de hiszen minden drogéria megadhatja. — H. H., Komárom. A kéredezett színész keresztény. Második kérdésére csak azt mondhatjuk, hogy ez egyelőre a művész magánügye. A harmadik kérdésére, sajnos, nem tudunk mit mondani, ezt nem igen

szózták legalábbis őszintén, bevallani. Beszélhet vele a színháznál. — Kovács J. A beküldött képek reprodukció szempontjából rosszak. Azért nem közölhetők. Témájuk jó, de tanuljon egy kis fotótechnikát. — K. K., Pécs. Ügyvéd címét itt nem közölhetjük. — C. C., Bp. Gyenge versike. Jobbat kérünk! — V. K., Szeged. Nem tudjuk. Tessék beküldeni, látatlanban nem tudunk hozzászólni. — „129.634” jellegű üzenjük, tessék bármelyik sorsjegyzülethez fordulni, ott szívesen adnak felvilágosítást. — K. J., Kaposvár. Üzni bizony nem lehet könyvből megtanulni. Tessék úszóleckeiket venni az úszodában. Ilyen könyvről nem tudunk! — M. Ica. Joga van hozzá. Nem lehet felmentetni.

A Tolnai Irodalmi Vállalat 1894-ben alapult

Felelős szerkesztő: Bibó Lajos, Szerkesztő: Dálok János, Felelős kiadó: Patzs Géza
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12

KERESZTREJTVÉNY

Vízszintes sorok: 1. Shakespeare híres színműve. 12. Népfaj. 13. Barmely helyen. 14. Az elemek legkisebb részeivel foglalkozó tudomány. 16. Azonos betűk. 17. Angol tagadás. 18. ...enta, Adriai tengerbe ömlő folyó. 19. Álmos ember teszi. 22. Haladás iránya. 24. Követői a siiták. 26. Független arab királyság. 28. Megfigyel. 29. A. A. T. 30. . . . . um — napló. 33. Ugron Gábor. 35. Bagoly-fajta. 37. Haza. 38. Mestervizsgán mutatják be. 42. Idéz magánhangzói. 43. Lángol, betűi keverve. 45. Vízszintes 1 női szereplője. 46. Időmérő.

Függőleges sorok: 1. Botrány, ismert id. szó. 2. Női név. 3. Szörnyű nagy, latinul. 4. Német általános alany, vissza. 5. Vízszintes 1. Tündérkirálynő. 6. Vanitás . . . . . : . . . — hiúság hiúsága. 7. Á. Á. Á. Á. Á. 8. Vizinővény. 9. Nagyközség Fejér vármegyében. 10. J. H. 11. Szigetsorozat Görögország nyugati partvidékén. 15. Nyugati semiták főistennője. 20. Tak párja. 21. Névtelen. 23. Női név. 25.

1	2	3	4	5		6	7	8	9	10	11	↘
12						13						
14					15			16			17	
18				19			20			21		
		22							23			
24	25			26								27
28				29				30		31	32	
33			34			35	36			37		
38		39			40				41			
			42				43					44
45										46		

Olvass, latinul. 27. Vonatpálya. 30. Takaró népiesen. 31. Halászkok szerszáma, névelővel. 32. Az elektromos gépek forgó része. 34. Elszakít, tájshózással. 36. Esett. 39. Fűtyülő. 40. Sir, népiesen. 41. Mássalhangzó. 42. Gál András.

BETŰREJTVÉNYEK

1	2	3
$1 \times \ddot{U} D E \frac{\sigma}{ts}$	$\frac{KATONA}{\frac{V}{A'} \cdot P = T}$	$L \text{ VÁSÁROL } \& a$
$\frac{O}{A} d^t e P$	$\frac{A}{TEN} + N$	$S \text{ 'AGA}$ PEST VM.
4	5	6

A mult számban közölt keresztrejtvény helyes megfejtése

BÁNKBÁN PILIS
ILION ÉKESITI
BOLT SZARKA R
EMET ÓB DO
R ACL I ANÁD
ALAPITÓLEVÉL
CIRADA N PIR
H ÉP MELINDA
ETIMOLOGIA H
APOR KARMOLNI
GERTRUD ALANT

A 31. szám betűrejtvényeinek megfejtése

1. Egy asszony 3 élete. 2. Szerelem és vérpad.
3. Itália. 4. Maradék erő. 5. Két felvonás közt szünet. 6. Önálló emberek.

A rejtvénymegfejtők figyelmébe

Az Országos Magyar Sajtókamara, hogy a rendkívüli nehézségeket enyhítse, melyek a lapkiadásra a háborús viszonyok folytán hárulnak, kénytelen volt egyes megtakarítási intézkedéseket hozni, amelyek minden lapkiadóra nézve egyaránt kötelezőek. Így, többek között megtiltotta, hogy a lapok bármiféle rejtvényfejtési jutalmat adhassanak olvasóiknak. A jövőben tehát rejtvényfejtőink jutalma egyedül az a kellemes időtöltés, gondúzó szórakozás lesz, amelyet tartalmas rejtvények mindenki számára egyformán nyújtanak.

HAVONKINT JELENIK MEG

a Magyar Klasszikusok sorozatának egy-egy kötete

24 FILLÉRES ÁRBAN

A Magyar Népművelők Társasága szerezte meg önnek ezt az örömet: minden hó 1-én új kötet jelenik meg az Olcsó Magyar Klasszikusok sorozatában. Könyvtárának gazdagodás, felnőttek felüdülés, Diákok számára nélkülözhetetlen olvasmány. Pengők helyett 24 fillért fizet egy-egy kötetért. Eddig megjelent:

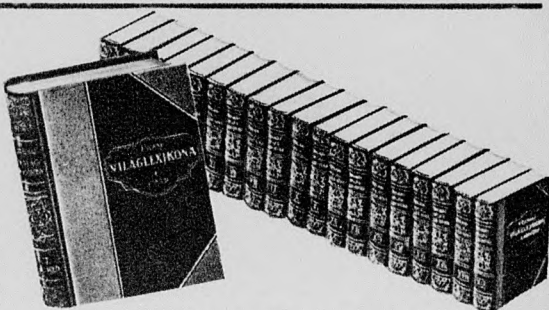
Petőfi válogatott költeményei (Havas István előszavával). **Arany** válogatott versei (Féja Géza). **Tompa** virágregéi s népregéi (Kerecsényi Dezső). **Csokonai** válogatott versei (Juhász Géza). **Vörösmarty** válogatott munkái (Brisits Frigyes). **Zrínyi Miklós**: Szigeti veszedelem (Mészöly Gedon). **Fazekas Mihály**: Ludas Matyi (Kovács

Máté), **Madách**: Az ember tragédiája (Hankiss János előszavával s magyarázataival). **Berzsenyi** költeményei (Hankiss János bevezetőjével). **Kontona József**: Bánk bán (Kozocsa Sándor előszavával). **Gvadányi**: Rontó Pál (Kovács Máté előszavával). **Balassa Bálint** válogatott költeményei (Dénes Tibor bevezetőjével). **Kármán**: Fanni hagyományai (Marék Antal előszavával). **Vas** Gereben elbeszélései. (Eber János előszavával).

Kapható minden újságárusnál s dohánytőzsdében, valamint Tolnai Könyvesboltjában, VII. Dohány ucca 12. Aki postán rendel meg, az a 24 filléren felül 4 fillért bérmentes küldésre fizet. Az összeg levélbélyegben küldendő be.

Nincsen olyan tárgykör, amelyben kimerítő felvilágosítást ne nyújtana

TOLNAI VILÁGLEXIKONA

A könyvsorozat különösen a mai korban felbecsülhetetlen értékű, mert naponta új, meg új ismeretkörben kell eligazodnia a mindennapi élet emberének. A 20 kötetes hatalmas mű minden egyes sorát a leghivatottabb toll írta. Tolnai Világlexikonát, mely 20 kötetből áll, kötetenkint pompás diszes kötésben 1 pengő 96 fillérért szállítjuk.

Hogyan történik ennek a műnek a szállítása?

A megrendelések Tolnai könyvesboltjába, Budapest, VII, Dohány ucca 12 küldendők. Minden hónapban beküldi az 1 pengő 96 fillért és egyúttal megemlíti, hogy a Tolnai Világlexikonából melyik kötet következik. Több kötet is rendelhető egyszerre.

SZERETNE OLCSÓN JÓ REGÉNYT OLVASNI

s azon tündök: milyen jó lenne most valami szórakoztató, izgalmas és olcsó pénzen vett olvasmány. **Ne habozzék:** vegye meg az

ÉRDEKES REGÉNYEK

RÖPTÉBEN A VILÁG KÖRÜL köteteit

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

10 fillérért

64 oldalas olvasmányt, 32 oldalas gyönyörű képesrészt, keresztretjvényt kaps végül színes könyvtárt gyűjt össze. **Családtagjainak is odaadhatja!**

Kiadja a Magyar Népművelők Társasága. Előfizethet negyedévi 1 pengő 20 fillérért Tolnai könyvesboltjában: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Egyébként: minden trafik s minden újságárus árulja.

„Forrás” Nyomdai Műintézet és Kiadóvállalat Rt.
melynyomása, Budapest